

WIADOMOŚCI DIECEZJALNE SIEDLECKIE

ORGAN URZĘDOWY KURII DIECEZJALNEJ

Rok LXXXII

Wrzesień - Październik 2013

Nr 9-10

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI

KURIA DIECEZJALNA - 08-100 SIEDLCE - PIŁSUDSKIEGO 62

TEL. 25 640-70-56; FAX 25 644-87-44

WYDAWNICTWO DIECEZJI SIEDLECKIEJ "UNITAS"

08-110 SIEDLCE - SZKOLNA 22, TEL. 25 632-27-66

WIADOMOŚCI DIECEZJALNE SIEDLECKIE

ORGAN URZĘDOWY KURII DIECEZJALNEJ

Rok LXXXII

Wrzesień - Październik 2013

Nr 9-10

STOLICA APOSTOLSKA

KONDOLENCJE STOLICY APOSTOLSKIEJ PO ŚMIERCI TADEUSZA MAZOWIECKIEGO

Jego Ekscelencja

Ksiądz Arcybiskup Józef Michalik

Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski

Jego Świątobliwość Franciszek, poinformowany o śmierci Pana Tadeusza Mazowieckiego, łączy się duchowo z tymi, którzy z bólem i nadzieją dziękują Bogu za jego bogate życie, za owoce jego działalności społecznej i politycznej oraz wypraszają dla niego Boże miłosierdzie i dar wiecznej chwały.

Opatrzność Boża wyznaczyła mu trudne zadanie przewodniczenia Rządowi, który po upadku reżimu komunistycznego i przemianach społeczno-politycznych w Polsce, miał poprowadzić Naród ku lepszej rzeczywistości, budowanej na fundamencie wolności i solidarności. Pełnił tę misję z oddaniem i mądrością, z poszanowaniem wartości chrześcijańskich i z żywą wiarą, dając przykład szlachetnego zaangażowania na rzecz dobra wspólnego. Był mężem stanu, który dobro ojczyzny i narodu przedkładał ponad swoje sprawy osobiste.

Ojciec Święty poleca duszę Zmarłego Bożej łaskawości. Rodzinie, przyjaciółom, współpracownikom i wszystkim uczestnikom uroczystości pogrzebowej składa wyrazy współczucia, wyprasza potrzebne łaski i z serca błogosławi.

+Arcybiskup Angelo Becciu
Substytut Sekretariatu Stanu

Watykan, dnia 30 października 2013 r.

EPISKOPAT POLSKI

JAN PAWEŁ II – PAPIEŻ DIALOGU

LIST EPISKOPATU POLSKI NA XXVII NIEDZIELĘ ZWYKŁĄ ZAPOWIADAJĄCY OBCHODY XIII DNIA PAPIESKIEGO – 13 PAŹDZIERNIKA 2013 ROKU

Wstęp

Umiłowani w Chrystusie Panu Bracia i Siostry! Ostatnie lata pokazały, z jaką trudnością przychodzi nam prowadzenie dialogu. Zauważa się to w wielu dziedzinach życia: w rodzinie i w pracy, w życiu społecznym i w polityce, w relacjach z bliskimi i z obcymi, którzy do nas przybywają. Ludziom trudno jest porozumieć się między sobą w kwestiach światopoglądu, etyki, kultury, nie mówiąc o polityce czy gospodarce. Trudny, ale potrzebny jest dialog na temat współczesnej rodziny czy wychowania.

Pontyfikat Jana Pawła II był czasem wielkiego dialogu, czyli rozmowy Papieża z Bogiem na modlitwie, w czasie Liturgii i w osobistych kontaktach. Lata papieskiego posługiwania były również naznaczone jego dialogiem z człowiekiem i ze współczesnym światem. Temu zagadnieniu chcemy poświęcić tegoroczny Dzień Papieski, który odbędzie się w najbliższą niedzielę. Jego tematem będą słowa: Jan Paweł II – Papież Dialogu.

1. Potrzeba dialogu

Drodzy Bracia i Siostry! Odczytane dziś słowo Boże przypomina nam, że Bóg od początku historii zbawienia wchodził w dialog z człowiekiem, dając wyraz miłości Stwórcy do stworzenia, dobrego Ojca do swych dzieci. Dialog z Bogiem wynikał również z potrzeby ludzkiego serca, które odpowiadało w ten sposób na miłość Boga. Dialog ten został zakłócony przez grzech pierwszych rodziców, którzy wchodząc w rozmowę z wężem – szatanem, zerwali dialog miłości ze Stwórcą. Grzech wprowadził w relację człowieka do Boga lęk i niepokój, brak zaufania i podejrzliwość.

W sercu człowieka pozostała jednak tęsknota za prawdziwym i szczerym dialogiem ze Stwórcą. Wyrazem zagubienia ludzkiego i tęsknoty za Bogiem są słowa z Księgi proroka Habakuka: „Dokąd, Panie, wzywać Cię będę, a Ty nie wysłuchujesz? Wołać będę ku Tobie... a Ty nie pomagasz?”

(Ha 1, 2). Bóg jednak odpowiada na ludzkie lęki i niepokoje, wysyłając proroków, by ostatecznie dać odpowiedź w swoim Synu Jezusie Chrystusie. W Nim Bóg nieustannie rozmawia z człowiekiem. W dzisiejszej Ewangelii tę prawdę odkrywają Apostołowie, prosząc Chrystusa o przymnożenie wiary, ponieważ ona jest przestrzenią dialogu człowieka z Bogiem.

Psalm responsoryjny z dzisiejszej niedzieli zachęca, abyśmy słysząc głos Pana serc nie zatwardzali, abyśmy usłyszeli głos Jego (por. Ps. 95,7). Ostatecznym celem dialogu Boga z człowiekiem jest bowiem jego zbawienie. Kościół, będąc w Chrystusie znakiem i narzędziem zbawienia, „posługuje się – jak przypomina bł. Jan Paweł II – metodą dialogu, aby prowadzić nas do nawrócenia, pokuty, odnowy sumienia i życia w świetle tajemnicy odkupienia (por. RP 25).

2. Zasady prawdziwego dialogu

Drodzy Bracia i Siostry! Autentyczny dialog domaga się zachowania kilku istotnych zasad. Według bł. Jana Pawła II podstawowym warunkiem dialogu jest poszanowanie prawdy. Jej biblijne pojęcie opiera się na spotkaniu człowieka z Bogiem, na wierności Przymierzu, które w pełni objawiło się w Jezusie Chrystusie.

Kolejną ważną zasadą dialogu jest wierność Jezusowi Chrystusowi, który jest „drogą, prawdą i życiem” (J 14,6) oraz założonemu przez Niego Kościołowi. Błogosławiony Papież widział pewne niebezpieczeństwo w tym, że człowiek w imię powierzchownie pojmowanego kompromisu i chęci zachowania spokoju gotów jest zrezygnować z niektórych prawd wiary. Taka postawa wobec wiary w sposób oczywisty godzi w jej integralność i tożsamość. W 1979 roku, w Częstochowie Jan Paweł II w przemówieniu do Konferencji Episkopatu Polski zaznaczył: „W dialogu trzeba jasno mówić, kim ja jestem, żebym mógł rozmawiać z kimś drugim, który jest inny. Trzeba bardzo jasno to mówić, bardzo stanowczo: kim ja jestem, kim ja chcę być i kim chcę pozostać”.

Dialog to coś więcej niż wymiana poglądów, krytyka, spór czy polemika. Zaczyna się on od spotkania człowieka z człowiekiem, cierpliwego słuchania, zadawania pytań, aż po możliwość wypowiedzenia się. Tak rozumiany dialog zakłada otwartość i dobrą wolę oraz wzajemny szacunek. Daje możliwość przemyślenia własnych argumentów, ich zweryfikowania oraz zrozumienia drugiej strony. Nie jest mu obce doświadczenie trudności i braku zrozumienia. Wierzmy jednak, że prawda jest silniejsza i ma

moc pokonać przeciwności. Takim procesem dialogu kieruje Duch Święty – Dawca Mądrości, na którego powinniśmy się nieustannie otwierać. Dialog kończy się, jeśli miejsce życzliwości zajmie wrogość czy chęć dominacji. Jego zaprzeczeniem jest na przykład kompromis za wszelką cenę, godzący się na odstępstwa od prawdy. Nie wolno bowiem godzić się na łamanie prawdy Bożej nawet kosztem utraty popularności. Św. Paweł w liście do Tymoteusza przypomina, że: „nie dał nam Bóg ducha bojaźni, ale mocy i miłości, i trzeźwego myślenia” (2 Tm 1, 7).

Ojciec Święty Jan Paweł II, obok słów, pozostawił nam także przykład takiego dialogu. Pamiętamy choćby międzyreligijne spotkanie modlitwne w Asyżu (1986) nieustanny dialog z młodzieżą, rozmowy z przywódcami religijnymi, spotkania z dyplomatami niemal wszystkich krajów świata, przemówienia w parlamentach czy organizacjach międzynarodowych, jak chociażby w ONZ. Wszystkie te działania miały swe źródło w ciągłym dialogu Błogosławionego Papieża z Bogiem na modlitwie.

Nie ulega wątpliwości, że każde spotkanie ludzi stwarza okazję do dialogu. Myślmy tutaj szczególnie o narzeczeństwie i małżeństwie, o spotkaniu w rodzinie, sąsiedztwie i społeczności lokalnej, w miejscu nauki czy pracy, w świecie kultury i mediów, w sferze społecznej czy w debacie politycznej. Ojciec Święty Jan Paweł II przypominał też o dialogu w łonie samego Kościoła. We wspomnianej już adhortacji o pojednaniu i pokucie napisał: „U podstaw owego dialogu z innymi Kościołami i Wspólnotami kościelnymi, a także innymi religiami, jako warunek jego wiarygodności i skuteczności, winien znaleźć się szczerzy wysiłek stałego i odnowionego dialogu wewnątrz samego Kościoła katolickiego. Kościół ten jest świadomy (...) istniejących w jego łonie napięć, mogących stać się czynnikami podziału” (RP 25). Przewyciężenie napięć i konfliktów w Kościele jest możliwe, jeśli człowiek staje wobec słowa Bożego i, odrzucając własne subiektywne zapatrywania, szuka prawdy tam, gdzie się ona znajduje. Źródłem prawdy jest słowo Boże i jego autentyczna interpretacja, podawana przez Magisterium Kościoła. W tym świetle trzeba wsłuchiwać się we wzajemne opinie, wstrzymując się od pospiesznych ocen i sądów.

3. Wpierajmy wspólne dzieło

Bracia i Siostry! Z radością oczekujemy na bliską już kanonizację Naszego Papieża, który był i jest darem Opatrzności Bożej dla Kościoła. Pragniemy też nadać głębszy wyraz temu wydarzeniu, podejmując wysiłek

realizacji Jego wskazań i nauki. Dlatego też za tydzień, podczas XIII Dnia Papieskiego, obchodzonego pod hasłem: Jan Paweł II – Papież Dialogu, będziemy mieli okazję wspomóc także dzieło, które od lat nazywane jest „żywym pomnikiem” Jana Pawła II. Fundacja Dzieło Nowego Tysiąclecia poprzez stypendia wspiera materialnie i duchowo ponad 2500 stypendystów z całej Polski, pochodzących głównie z rodzin wielodzietnych. Dzięki ofiarności Polaków z kraju i z zagranicy mogą oni realizować swoje marzenia edukacyjne. W duchu wartości, którym służył Błogosławiony Papież, stypendyści pragną dobrze przygotować się do zadań czekających ich w dorosłym życiu. To wielkie i piękne dzieło wszystkich Polaków, bł. Jan Paweł II już za życia określił jako pomnik najbliższy jego sercu. Tym bardziej zachęcamy do wspierania tego dzieła modlitwą, dobrym słowem, cierpieniem i ofiarą. W przyszłą niedzielę, podczas kwesty przy kościołach, na ulicach i w miejscach publicznych, będziemy mogli wesprzeć także materialnie ten wyjątkowy pomnik wdzięczności, budowany Błogosławionemu Papieżowi. Jest to możliwe właśnie dzięki zbiórce w Dzień Papieski, za którą wszystkim serdecznie dziękujemy.

Na czas przeżywania XIII Dnia Papieskiego udzielamy wszystkim pasterskiego błogosławieństwa.

*Podpisali: Kardynałowie, Arcybiskupi i Biskupi
obecni na 362. Zebraniu Plenarnym
Konferencji Episkopatu Polski w Krakowie
w dniu 21 czerwca 2013 r.*

Za zgodność:
+ Wojciech Polak
Sekretarz Generalny KEP

List należy odczytać w niedzielę, 6 października 2013 r.

APEL O POMOC DLA SYRII

Eminencjo/Ekscelencjo,

w odpowiedzi na ztroskanie Ojca Świętego Franciszka oraz w duchu miłości chrześcijańskiej, Kościół w Polsce pragnie okazać konkretny znak solidarności z ofiarami wojny w Syrii poprzez modlitwę i pomoc materialną. Dramat, jaki przeżywa naród syryjski, w tym również tamtejsi chrześcijanie, porusza serca, mobilizuje do modlitwy, ale również domaga się działania, a więc zapewnienia uchodźcom żywności, leków, odzieży oraz poczucia minimum bezpieczeństwa.

Caritas Polska w imieniu Kościoła w naszej Ojczyźnie, we współpracy z Caritas Jordania już drugi rok niesie pomoc uchodźcom, zwłaszcza dzieciom, realizując projekt edukacyjno-rehabilitacyjny w Jordanii, w kilku miejscowościach w pobliżu granicy syryjskiej (Mafraq, Zarqa, Irbid, Madaba, Amman i Karak). Caritas Polska przekazała również pierwszą finansową pomoc poszkodowanym w samej Syrii w wysokości 50 000 USD.

Konkretne wsparcie ofiarom wojny w Syrii wyrazimy poprzez ogólnopolską modlitwę w niedzielę 6 października br. oraz zbiórkę do puszek w kościołach diecezji, o ile Wasza Eminencja/Ekscelencja wyrazi na to zgodę.

Proszę o przekazanie zebranych funduszy na konto Caritas Polska PKO BP: 70 1020 1013 0000 0102 0002 6526, z dopiskiem „Syria”, co pozwoli na kontynuowanie pomocy uchodźcom syryjskim. Działania Caritas Polska można także wesprzeć wysyłając SMS charytatywny z hasłem POMAGAM na numer 72052.

Wyrażam podziękowanie za gotowość podjęcia aktu miłosierdzia wobec cierpiących i przesyłam braterskie pozdrowienie w Chrystusie.

Abp Józef Michalik

Metropolita Przemyski

Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski

Warszawa, dnia 16 września 2013 r.

PRZESŁANIE II OGÓLNOPOLSKIEGO KONGRESU NOWEJ EWANGELIZACJI „OBUDZIĆ OLBRZYMA”

Z wielką wdzięcznością przyjmujemy kolejny Dar Pana Boga, jakim okazał się dla nas II Kongres Ogólnopolski Nowej Ewangelizacji. Wzięło w nim udział blisko 800 osób (biskupów, prezbiterów, diakonów, osób konsekrowanych i wiernych świeckich). Połączyła nas troska o Parafie. Kolejny raz doświadczyliśmy mocy Ducha Świętego - Pana i Ożywiciela, który czyni nas Kościołem posłanym do świata z Dobrą Nowiną. W tym Duchu uczestniczyliśmy w liturgii, słuchaliśmy Słowa Bożego, przeżywalismy rekolekcje, dzieliłismy się świadectwem wiary oraz podejmowaliśmy refleksję pastoralną nad miejscem i znaczeniem parafii w dziele nowej ewangelizacji. Dane nam było przeżyć, jak budujące jest dla Kościoła doświadczenie jedności i ubóstwa, a także radość z bezpośredniej ewangelizacji w goszczącej nas Parafii na jej placach, ulicach, przy centrach handlowych i w mieszkaniach.

Mamy świadomość, że nasze Parafie kryją w sobie olbrzymi potencjał. Odkrywaliśmy, że Duch Boży przynagła nas dzisiaj do podjęcia darów w nich złożonych. To On wzywa nas:

- do przekazu wiary będącej osobistym spotkaniem ze Zmartwychwstałym Chrystusem;
- „do przeżywania parafii, jako pierwszego miejsca doświadczenia Kościoła w środowisku, w którym żyjemy” (przesłanie Synodu Biskupów);
- do troski o wzrost parafii dokonujący się poprzez: adorację, budowanie małych wspólnot, caritas, postawę uczniostwa (dzięki mistagogii i systematycznej katechezie dotyczącej człowieka na każdym etapie życia) oraz ewangelizację;
- do tego by parafia stała się wspólnotą żywego Kościoła, wspólnotą dającą życie, wspólnotą czynnej miłości.

Uświadomiliśmy sobie na nowo, że wszyscy w Kościele potrzebujemy nawrócenia pastoralnego - tak w wymiarze indywidualnym, jak i wspólnotowym. Zaowocuje ono podjęciem istniejącego w Kościele bogactwa i róż-

norodności środków oraz metod służących przemianie i odnowie parafii - „Obudzeniu Olbrzyma”.

Uczestnicy II Ogólnopolskiego Kongresu Nowej Ewangelizacji

bp Grzegorz Rys

Przewodniczący Zespołu KEP ds. Nowej Ewangelizacji

Warszawa, dnia 22 września 2013 r.

OŚWIADCZENIE PREZYDIUM KEP

Dnia 12 lipca 2013 roku Sejm Rzeczypospolitej Polskiej odrzucił rządowy projekt ustawy dopuszczającej rytualny ubój zwierząt. Decyzja ta znalazła oddźwięk zarówno w relacjach dialogu Kościoła katolickiego z judaizmem i islamem, jak i w szeroko rozumianym społeczeństwie polskim, a także poza granicami naszej Ojczyzny. Sprawa wkracza bowiem na ważny teren prawa człowieka do wolności religijnej oraz do stosowania jej zasad także w sferze obyczajów, będących wyrazem kultu religijnego.

Prezydium Konferencji Episkopatu Polski zwraca uwagę na to, że w całej wielowiekowej historii prawodawstwa polskiego nigdy nie było kwestionowane prawo do wolności religijnej, w tym prawo do zachowania własnych tradycji i zwyczajów.

W kontekście polemik dotyczących odrzucenia przez Sejm RP ww. projektu ustawy, Prezydium KEP wskazuje na brak konsekwencji ustawodawcy w zachowaniu dwóch ustaw – o ochronie zwierząt oraz o stosunku państwa polskiego do gmin wyznaniowych żydowskich. Na podobny problem zwrócił uwagę Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP, który złożył wniosek do Trybunału Konstytucyjnego, podkreślając konflikt dwóch ustaw.

Prezydium KEP podziela troskę żydowskich gmin wyznaniowych oraz wyznawców islamu o zachowanie i realizację podstawowych praw wolności wyznania i kultu. Do nich należy również prawo do zachowania swoich obyczajów, w tym rytualnego uboju zwierząt.

Prezydium Konferencji Episkopatu Polski

Warszawa, dnia 25 września 2013 r.

PRO MEMORIA
DOT. PRZESTRZEGANIA PRAWA AUTORSKIEGO PRZEZ
KOŚCIELNE OSOBY PRAWNE, W SZCZEGÓLNOŚCI
W ODNIESIENIU DO POKAZÓW PUBLICZNYCH
UTWORÓW AUDIOWIZUALNYCH

W związku z pojawiającymi się wątpliwościami co do postępowania zgodnie z prawem przez kościelne osoby prawne, a także placówki oświatowe, wychowawcze i opiekuńcze przy korzystaniu z utworów audiowizualnych, wyjaśniamy co następuje:

I. Zasady ogólne

W prawie polskim problematyka ochrony praw autorskich jest uregulowana w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity: Dz. U. 2006 r. Nr 90 poz. 631 z późn. zm.), zwana dalej „Ustawą”.

Zgodnie z art. 1 Ustawy *„Przedmiotem prawa autorskiego jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiegokolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (utwór)”*.

Według art. 6 pkt 1 Ustawy *„utworem opublikowanym jest utwór, który za zezwoleniem twórcy został zwielokrotniony i którego egzemplarze zostały udostępnione publicznie”*.

Zdecydowana większość filmów fabularnych, filmów dokumentalnych, animacji, programów telewizyjnych i innych utworów audiowizualnych legalnie wprowadzonych do obrotu na nośnikach wideo, takich jak płyty DVD i Bluray, jest przeznaczona wyłącznie do osobistego, prywatnego wykorzystania w warunkach domowych. Informacja o zakresie zezwolenia jest umieszczona na każdym nośniku lub na jego opakowaniu. Należy zapoznać się z ostrzeżeniami umieszczonymi na nośnikach utworów audiowizualnych dotyczącymi naruszenia praw wyłącznych podmiotów uprawnionych z tytułu praw autorskich. Ostrzeżenia dotyczą naruszeń prawa autorskiego w przypadku korzystania z utworu w sposób niezgodny z zakresem przewidzianym Ustawą i zezwoleniem uprawnionego podmiotu.

Zgodnie z Ustawą polem eksploatacji, czyli sposobem korzystania z utworów, jest tzw. publiczne odtworzenie utworu. Umożliwienie publicz-

nego dostępu do utworu poprzez jego publiczne odtworzenie wymaga posiadania licencji czyli zezwolenia podmiotu uprawnionego z tytułu praw autorskich. Odtwarzanie filmów w miejscu publicznym bez zezwolenia jest nielegalne!

II. Pokaz publiczny (publiczne odtworzenie / wyświetlenie) filmu?

Art. 6 pkt 9 Ustawy określa, że „*odtworzeniem utworu jest między innymi jego udostępnienie przy pomocy nośników dźwięku i obrazu, na których utwór został zapisany*”. Publiczne odtworzenie utworu jest jednym z pól eksploatacji, za które autorowi bądź producentowi należy się wynagrodzenie. Filmy jako utwory audiowizualne są przedmiotem praw autorskich. Z reguły prawa autorskie do eksploatacji utworów audiowizualnych służą ich producentom. Zatem publiczne odtwarzanie filmów może się odbywać wyłącznie za zgodą producenta. Licencje na publiczne korzystanie z filmów są zwykle odpłatne. Wynagrodzenie stanowi zapłatę dla producenta w związku z wydatkami poniesionymi na wyprodukowanie filmu.

Innymi słowy, jeżeli w parafii (w domu rekolekcyjnym, ośrodku wypoczynkowym, autokarze itd.) odtwarzamy filmy, to mamy obowiązek uzyskać zezwolenie producenta (licencję) na takie odtwarzanie, a następnie winniśmy (zgodnie z warunkami licencji) rozliczyć się za to z producentem filmu, jego lokalnym dystrybutorem lub organizacją ochrony zbiorowych praw autorskich, która na terenie Polski reprezentuje zbiorczo producentów filmowych.

Od opisanej powyżej zasady wyjątkiem jest odtwarzanie filmów, po spełnieniu określonych warunków, dla celów dydaktycznych w szkołach.

III. Co oznacza pojęcie „dozwolony użytek”?

Dozwolony użytek w prawie własności intelektualnej ogranicza prawa podmiotu uprawnionego z tytułu praw autorskich poprzez zezwolenie na korzystanie, bez konieczności uzyskiwania jego zgody, z już rozpowszechnionego utworu przy zachowaniu ściśle określonych warunków i w ściśle określonych sytuacjach.

Ustawa w art. 23 ust. 1 stanowi, że „*Bez zezwolenia twórcy wolno nieodpłatnie korzystać z już rozpowszechnionego utworu w zakresie własnego użytku osobistego*”. Natomiast art. 23 ust. 2 Ustawy określa, że „*Zakres własnego użytku osobistego obejmuje korzystanie z pojedynczych egzemplarzy*”

utworów przez krąg osób pozostających w związku osobistym, w szczególności pokrewieństwa, powinowactwa lub stosunku towarzyskiego.”

Formą dozwolonego użytku jest wykorzystywanie utworów w działalności dydaktycznej nazywane „wyjątkiem edukacyjnym”. Wyjątek edukacyjny (czyli dozwolony użytek wykraczający poza zakres osobisty) jest określony w art. 27 Ustawy, który stanowi: „Instytucje naukowe i oświatowe mogą, w celach dydaktycznych lub prowadzenia własnych badań, korzystać z rozpowszechnionych utworów w oryginale i w tłumaczeniu oraz sporządzać w tym celu egzemplarze fragmentów rozpowszechnionego utworu”. Za korzystanie w ramach „wyjątku edukacyjnego” uprawnionym z tytułu praw autorskich nie będzie należne wynagrodzenie. W przypadku odtwarzania filmów, programów publicystycznych, reportaży, aby można było mówić o realizacji celu edukacyjnego, wówczas, aby udowodnić osiągnięcie w taki sposób celów kształcenia, należy określić ściśle ten cel w programie nauczania. Program, zakładający wykorzystanie programów audiowizualnych w procesie edukacyjnym winien być zatwierdzony przez dyrektora szkoły.

Inne przypadki odtwarzania filmów dla rozrywki uczniów, studentów, mieszkańców np. w świetlicach, bursach, domach studenckich powinny odbywać się wyłącznie po uzyskaniu zgody właściciela praw autorskich w umowy licencyjnej. Odtwarzanie utworów audiowizualnych w takim celu pozbawione jest cech działalności dydaktycznej i nie może być podstawą do powołania się na art. 27 Ustawy.

IV. Kto udziela licencji na publiczne odtwarzanie / wyświetlanie filmów?

Autorskie prawa majątkowe przysługują twórcy utworu. Art. 17 Ustawy stanowi: „Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, twórcy przysługuje wyłączne prawo do korzystania z utworu i rozporządzania nim na wszystkich polach eksploatacji oraz do wynagrodzenia za korzystanie z utworu”.

W przypadku utworów audiowizualnych jakimi są filmy autorskie prawa majątkowe przysługują ich producentom. Art. 70 ust. 1 Ustawy określa: „Domniemywa się, że producent utworu audiowizualnego nabywa na mocy umowy o stworzenie utworu albo umowy o wykorzystanie już istniejącego utworu wyłączne prawa majątkowe do eksploatacji tych utworów w ramach utworu audiowizualnego jako całości”. Oznacza to, że przyznaje się szcze-

gólny status producentowi utworu audiowizualnego ustanawiając domniemanie, że nabywa on wyłączne prawa majątkowe do eksploatacji utworu jako całości.

V. Dodatkowe wynagrodzenie dla współtwórców i artystów wykonawców

Na podstawie art. 70 ust. 2 Ustawy współtwórcom utworu audiowizualnego oraz artystom wykonawcom przysługuje prawo dodatkowego wynagrodzenia z tytułu jego eksploatacji na różnych polach, w tym z tytułu jego publicznego odtwarzania. Ten sam artykuł w ust. 3 wskazuje, że stosowne wynagrodzenie wypłacane jest za pośrednictwem właściwej organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i pokrewnymi. Dziś w Polsce istnieje 15 organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi. Takimi instytucjami są na przykład ZAIKS, ZPAV, ZASP, STOART.

W przypadku filmów licencja niewyłączna jakiej udziela na przykład ZAIKS, jest jedynie środkiem realizacji uprawnienia do dodatkowego wynagrodzenia na rzecz współtwórców utworów, najczęściej muzycznych, zawartych w filmie. W praktyce oznacza to, że opłata na rzecz ZAIKS nie powoduje, że utwór jest wykorzystywany legalnie. Prawa producenta pozostają odrębną kwestią. Z reguły to wyłącznie producent jest uprawniony do tego, aby zezwalać na korzystanie z utworu audiowizualnego jako takiego i jemu należne jest wynagrodzenie za udzielenie takiej zgody.

VI. Konsekwencje nielegalnego publicznego odtwarzania filmów?

Jeśli eksploatacja filmu odbywa się bez zgody producenta, czyli bez licencji, dochodzi do naruszenia autorskich praw majątkowych, co skutkuje możliwością skierowania wobec podmiotu lub osoby naruszającej prawo roszczeń cywilnoprawnych przewidzianych Ustawą. Ponadto naruszenie autorskich praw majątkowych jest zagrożone sankcjami karnymi.

Art. 116 Ustawy stanowi:

„1. Kto bez uprawnienia albo wbrew jego warunkom rozpowszechnia cudzy utwór w wersji oryginalnej albo w postaci opracowania, artystyczne wykonanie, fonogram, wideogram lub nadanie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

2. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w ust. 1 w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

3. Jeżeli sprawca uczynił sobie z popełnienia przestępstwa określonego w ust. 1 stałe źródło dochodu albo działalność przestępną, określoną w ust. 1, organizuje lub nią kieruje, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 5.

4. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.”

Nawet nieumyślne naruszenie praw autorskich może skutkować odpowiedzialnością karną.

Prawo przewiduje również odpowiedzialność podmiotów zbiorowych (osób prawnych i innych jednostek) za czyny zabronione pod groźbą kary, w tym za naruszenie praw autorskich. Podmioty takie mogą być pociągnięte do odpowiedzialności za czyny sprzeczne z prawem popełnione przez osoby fizyczne działające w imieniu lub w interesie tego podmiotu, jeżeli takie zachowanie osoby fizycznej mogło przynieść podmiotowi zbiorowemu korzyść, choćby niemajątkową.

Sąd może orzec wobec podmiotu zbiorowego karę pieniężną w wysokości od 1.000 do 5.000.000 złotych (maksymalnie 3% przychodu osiągniętego w danym roku obrotowym).

Prawo przewiduje również m. in. możliwość orzeczenia zakazu korzystania z dotacji, subwencji lub innych form wsparcia finansowego środkami publicznymi. Sąd może również orzec podanie wyroku do publicznej wiadomości.

Orzeczenie kary przewidzianej w przepisach dotyczących odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary nie wyłącza odpowiedzialności cywilnej odszkodowawczej.

Również osoba, która tylko wynajmuje pomieszczenie, w którym odbywają się pokazy filmowe może zostać pociągnięta do odpowiedzialności.

W art. 121 w przypadku skazania za czyn określony m. in. w art. 116 Ustawy, sąd orzeka przepadek przedmiotów pochodzących z przestępstwa, chociażby nie były własnością sprawcy. Sąd może również orzec przepadek przedmiotów służących do popełnienia przestępstwa, chociażby nie były własnością sprawcy.

Podmiot, którego prawa zostały naruszone, zgodnie z art. 79 Ustawy, może żądać od osoby/podmiotu, która naruszyła autorskie prawa majątkowe między innymi:

- a) zaniechania naruszenia;
- b) usunięcia skutków naruszenia;
- c) wydania uzyskanych korzyści;
- d) naprawienia wyrządzonej szkody na zasadach ogólnych lub poprzez zapłatę sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej dwukrotności, a w przypadku gdy naruszenie było zawinione - trzykrotności stosownego wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody na korzystanie z utworu.

*Biuro Prawne
Konferencji Episkopatu Polski*

Warszawa, dnia 26 września 2013 r.

**BĄDŹMY WRAŹLIWI
NA BEZPIECZEŃSTWO DZIECI I MŁODZIEŻY
STANOWISKO KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI
W SPRAWIE OCHRONY DZIECI I MŁODZIEŻY**

Dzieci i młodzież są wielkim skarbem całego narodu i nadzieją na jego dobrą przyszłość. Większość rodzin z wielką troską podejmuje trud ich wychowania. Jednakże w ostatnich miesiącach wielokrotnie media informowały o maltretowaniu dzieci, kaleczeniu ich, próbach zabójstwa dziecka przez rodziców, a nawet pozbawianiu ich życia. Wśród tych krzywd wołających o pomstę do nieba, jakich doznają dzieci, jest też i pedofilia. Jest ona jednym z najcięższych przewinień. Negatywna ocena tej krzywdy przez Kościół jest jednoznaczna, podobnie jak mocne i jednoznaczne są słowa Chrystusa: „kto by się stał powodem grzechu dla jednego z tych małych, którzy wierzą we Mnie, temu byłoby lepiej kamień młyński zawiesić u szyi i utopić go w głębi morza” (Mt 18,6). Dlatego też apelujemy o większą wrażliwość na krzywdę wyrządzaną dzieciom i młodzieży. Nie bądźmy obojętni na zło i nieprawość, jaka ich spotyka.

Problem pedofilii dotyka całe społeczeństwo. Dane statystyczne w tym względzie są alarmujące. Każdego dnia w Polsce zapadają średnio dwa prawomocne wyroki z tytułu pedofilii. W 2012 roku orzeczono ich 615, a blisko jedna trzecia skazanych to osoby w wieku od 17 do 21 lat. Co drugie dziecko drogą elektroniczną otrzymało nieprzyzwoite zdjęcia. W Internecie jest bardzo wiele stron z pornografią dziecięcą, a wiele dzieci jest w związku z tym szantażowanych i zmuszanych do dalszego udziału w tym procederze. Problem pedofilii pojawia się w szkołach, klubach sportowych, placówkach związanych z edukacją i wychowaniem, a także, co z bólem stwierdzamy – w środowiskach kościelnych. Przepraszamy za tych duchownych, którzy skrzywdzili dzieci. Robimy wszystko, co w naszej mocy, by w przyszłości takie sytuacje się nie powtórzyły. Skrzywdzonym dzieciom i młodzieży niesiemy i będziemy nieść nadal pomoc duszpasterską i terapeutyczną. Z całą mocą podkreślamy – nie ma żadnej tolerancji dla pedofilii. Takie stanowisko zajmuje cały Kościół w Polsce – tak duchowni, jak i świeccy katolicy. Społeczeństwo powinno przejść gruntowną edukację w zakresie ochrony dzieci i młodzieży. Ufamy, że taka sytuacja

przyniesie dobre owoce w postaci większej wrażliwości wszystkich ludzi dobrej woli na krzywdę dzieci, młodzieży oraz ich najbliższych.

Kierujemy nasz apel również do ludzi dobrej woli o solidarność i współpracę w reagowaniu na wszelką krzywdę i przemoc, których ofiarami stają się najmłodszy. Nie możemy być obojętni na sygnały i oznaki ich cierpienia. Prosimy również ludzi ze świata mediów nie tylko o informowanie o przemoc, ale także o pomoc w edukowaniu społeczeństwa na temat wyrządzanej dzieciom krzywdy, w tym wielu zagrożeń, jakie niosą najnowsze technologie komunikacyjne. Apelujemy o to, aby nie epatować nieustannie społeczeństwa obrazami ukazującymi przemoc wobec dzieci. Chodzi o wrażliwość odpowiedzialnych za media co do czasu i pory, w których najmłodszy stykają się z tymi przekazami, zwłaszcza w telewizji, w godzinach popołudniowych i wczesnowieczornych. Bombardowanie w mediach elektronicznych tą tematyką prowadzi również do osłabienia wrażliwości na krzywdę dzieci. Demoralizujące są te programy telewizyjne, które wykazują charakter praktycznej instrukcji w zakresie zachowań pedofilskich. Ponadto, nagłaśnianie w mediach pedofilii nie może naruszać godności dzieci i ich najbliższych oraz ich prawa do prywatności. Nie może też krzywdzić osób trzecich, rodzin, szkół, parafii oraz ogółu duchownych.

Przemoc wobec dzieci i ich krzywda nigdy nie powinny zaistnieć. Wspólnie - wspólnota kościelna, społeczeństwo, instytucje państwowe a także media – zróbmy wszystko, byśmy byli bardziej wrażliwi na cierpienie dzieci i reagowali na najmniejsze nawet przejawy i oznaki krzywdy, która ich dotyka.

*Biskupi zgromadzeni na 363. zebraniu plenarnym
Konferencji Episkopatu Polski*

Warszawa, dnia 9 października 2013 r.

KOMUNIKAT Z 363. ZEBRANIA PLENARNEGO KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI

W dniach od 8 do 9 października 2013 r. w Warszawie odbyło się zebranie plenarne Konferencji Episkopatu Polski, któremu przewodniczył abp Józef Michalik. W obradach wziął udział także nuncjusz apostolski w Polsce abp Celestino Migliore.

1. Biskupi polscy z ogromną wdzięcznością przyjęli decyzję Ojca Świętego Franciszka o kanonizacji błogosławionych papieży Jana XXIII i Jana Pawła II w Niedzielę Miłosierdzia Bożego, 27 kwietnia 2014 roku w Rzymie. W ten sposób wypełnią się pragnienia wiernych, wyrażone już w dniu pogrzebu Ojca Świętego Jana Pawła II na Placu św. Piotra wołaniem „Santo subito!”. Czas dzielący nas od tego radosnego wydarzenia będzie naznaczony różnymi działaniami duszpasterskimi, które mają za cel rozbudzenie pragnienia świętości u wszystkich wierzących. W związku z kanonizacją uda się do Rzymu pielgrzymka narodowa, organizowana w ramach poszczególnych diecezji, parafii czy ruchów lub stowarzyszeń katolickich. Do udziału w niej biskupi zachęcają jak największą liczbę naszych Rodaków.

Niech sama uroczystość kanonizacji i następujące później ogólnopolskie uroczystości dziękczynne na Jasnej Górze, w Gnieźnie, w Krakowie oraz w Warszawie staną się okazją do wdzięczności Panu Bogu za ten niezwykły i wspaniały dar, jakim był dla Kościoła, Polski i świata pontyfikat bł. Jana Pawła II.

2. W dniach od 1 do 8 lutego 2014 roku biskupi polscy, zgodnie z wielowiekową tradycją, udadzą się do Watykanu z wizytą „ad limina Apostolorum”, aby spotkać się z Papieżem Franciszkiem oraz przy grobach Apostołów św. Piotra i św. Pawła, a także bł. Jana Pawła II modlić się w intencji Kościoła i naszej Ojczyzny. Podczas wizyt w watykańskich dykasteriach i bezpośrednich spotkań z Papieżem Franciszkiem, biskupi będą wsłuchiwać się we wskazania papieskie i umacniać jedność z Następcą Piotra. Będą też chcieli podzielić się ewangelicznym bogactwem wiary, a także problemami i niepokojami.

3. W Niedzielę Palmową, 13 kwietnia 2014 roku, delegacja polskiej młodzieży otrzyma w Rzymie Krzyż Światowych Dni Młodzieży. Rozpocznie się czas modlitewnego przygotowania do spotkania młodych w Krakowie

w 2016 roku. Modlitwa przy Krzyżu będzie szczególną formą wyznania wiary, które złączymy z dziękczynieniem za Chrzest Polski. Wspomnienie 1050. rocznicy tego historycznego wydarzenia zobowiązuje nas do pogłębiania naszej formacji chrześcijańskiej, aby nie tylko słowami, lecz całym życiem wyznawać: „Jestem chrześcijaninem i dlatego zdecydowanie idę za Chrystusem we wspólnocie Jego Kościoła”.

4. Biskupi przyjęli dokumenty związane z „Wytycznymi dotyczącymi postępowania w przypadkach oskarżeń duchownych o pedofilię”. Odnoszą się one do pomocy pokrzywdzonym, formacji przygotowujących się do kapłaństwa i życia zakonnego oraz prawnej procedury postępowania w tych przypadkach. Episkopat Polski zatwierdził także dokument na temat zapobiegania nadużyciom seksualnym wobec dzieci i młodzieży oraz osób niepełnosprawnych. W osobnym zaś dokumencie biskupi wyrazili stanowisko w sprawie ochrony najmłodszych.

W kontekście aktualnie prowadzonej kampanii medialnej biskupi nie zgadzają się na wykorzystywanie grzechów niektórych duchownych do piętnowania całego środowiska Kościoła. Krzywdzące jest także pomijanie prawdy o ofiarnej pracy duszpasterskiej tysięcy księży zatroskanych o wiarę Polaków i dobro narodu. Zło powinno być nazwane po imieniu, przy czym odpowiedzialność i zadośćuczynienie za czyny spoczywa na sprawcy popełnionego zła.

W miesiącu października polecamy Matce Bożej Różańcowej sprawy naszej Ojczyzny i Kościoła. Błogosławimy wszystkim rodakom w kraju i poza jego granicami.

*Pasterze Kościoła katolickiego w Polsce,
zgrupowani na 363. zebraniu plenarnym Konferencji Episkopatu Polski*

Warszawa, dnia 9 października 2013 r.

LIST ABP. SZEWCZUKA Z UKRAIŃSKIEJ CERKWI GRECKOKATOLICKIEJ DO CZŁONKÓW KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI

Członkom Konferencji Episkopatu Polski na ręce Arcybiskupa Józefa Michalika Przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski

Eminencje, Ekscelencje, drodzy współbracia w biskupim posługiwaniu!

Niniejszym listem, w imieniu Synodu Biskupów Ukraińskiej Cerkwi Greckokatolickiej pragnę złożyć na ręce Arcybiskupa Józefa Michalika, serdeczne podziękowania dla całego Episkopatu Polski, za działania na rzecz pojednania między naszymi narodami oraz podpisanie wspólnej deklaracji w 70. rocznicę tragedii wołyńskiej, w której wyraziliśmy wspólnie potrzebę dawania «świadcstwa chrześcijan z Polski i Ukrainy w jednoczącej się Europie, w obliczu wyzwań, jakie stwarza sekularyzacja.» Wydarzenie, które miało miejsce 28 czerwca w siedzibie Episkopatu Polski w Warszawie, to akt o ogromnym znaczeniu duchowym, gdyż dzięki pojednaniu nasze Kościoły stają się jeszcze bardziej wiarygodne w wypełnianiu ewangelicznej misji wobec współczesnych wyzwań i zagrożeń.

Z medialnych doniesień ostatnich dni dowiedzieliśmy się, iż Kościół Katolicki w Polsce przeżywa szczególne wypróbowania, stając się obiektem ataków antykościelnych środowisk, które rozpowszechniają informacje dotyczące wiarygodności osób duchownych. Słabości osób złamanych przez grzech oraz ich postawy nieprawości nie można usprawiedliwiać, ale ich doświadczenie osobiste nie może być przedmiotem politycznych rozgrywek, o które w tych działaniach chodzi. Zauważamy bardzo wyraźnie, iż swoją aktywność nasiliły środowiska, którym bardzo zależy na tym, aby pomniejszyć moralny oraz społeczny autorytet Kościoła w Polsce, który na arenie międzynarodowej od wielu lat konsekwentnie broni moralnej stabilności oraz wymaga działań zgodnych z zasadami chrześcijańskimi na których wyrastała Europa.

Jest nam bardzo przykro, iż z powodu słabości nielicznej grupy osób - cierpi cały Kościół a poprzez manipulacje medialne podważany jest autorytet Przewodniczącego Episkopatu. Pragniemy wyrazić naszą solidarność

i życzyć aby Kościół w Polsce pozostawał, mimo trudności mocną ostoją prawd ewangelicznych. Jesteśmy przekonani, iż tylko na fundamencie chrześcijańskich wartości Europa będzie mogła odgrywać taką rolę, do jakiej jest w sposób szczególny powołana.

Prosimy Wszechmogącego o wytrwałość i dziękujemy za Wasze świadectwo wiary, tak bardzo potrzebne również nam w obecnym czasie.

Złączeni z Wami w modlitwie,

+ **Światosław**

w imieniu

Synodu Ukraińskiej Cerkwi Greckokatolickiej

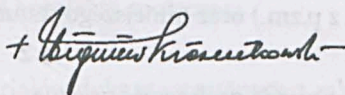
Kijów, 28 października 2013 r.

BISKUP SIEDLECKI

DEKRET

Z związku ze zmianą dokonaną przez Konferencję Episkopatu Polski, a mianowicie aby Tydzień Miłosierdzia rozpoczynał się Niedzielą Miłosierdzia, a także mając na uwadze funkcjonowanie Caritas Diecezji Siedleckiej i prowadzenie dzieł miłosierdzia w naszej diecezji, zarządzam ½ tacy z Niedzieli 6 października 2013 r. do dyspozycji Caritas Diecezji Siedleckiej.

Wpłaty należy dokonywać na konto Caritas Diecezji Siedleckiej BS O/ Siedlce 78 9194 0007 0027 9318 2000 0010 z tytułem „Niedziela 6.10.2013” lub w biurze Caritas ul. Budowlana 1 w Siedlcach, do dnia 30 października 2013 r.

Biskup Siedlecki

Siedlce, dnia 25 września 2013 r.
L.dz. 1010/2013

Do wiadomości wszystkich Księży Proboszczów

STATUT FUNDACJI „EL GRECO – POLSKA”

ROZDZIAŁ 1 POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

Fundacja pod nazwą: Fundacja „El Greco - Polska”, zwana dalej „Fundacją”, ustanowiona przez działającego w imieniu Diecezji Siedleckiej Księdza Biskupa Zbigniewa Kiernikowskiego – Biskupa Siedleckiego, aktem notarialnym z dnia 13 czerwca 2013 r. sporządzonym przed notariuszem Marią Gliszczyńską-Kudelską, prowadzącą Kancelarię Notarialną w Siedlcach, za numerem repertorium A Nr A nr 2516/13, działa na podstawie przepisów ustawy z 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz.U. z 1991 r. Nr 46, poz. 201, z p.zm.) oraz niniejszego statutu.

§ 2

Fundacja posiada osobowość prawną.

§ 3

Fundacja zostaje powołana na czas nieoznaczony.

§ 4

Siedzibą Fundacji jest miasto Siedlce.

§ 5

Ministrem właściwym ze względu na cel Fundacji jest minister właściwy do spraw kultury i dziedzictwa narodowego.

§ 6

Terenem działania Fundacji jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 7

Fundacja może tworzyć oddziały i filie.

§ 8

Fundacja używa pieczęci z napisem: undacja „El Greco - Polska”.

§ 9

Fundacja może ustanawiać odznaki, medale honorowe i przyznawać je, wraz z innymi nagrodami i wyróżnieniami, osobom fizycznym i prawnym zasłużonym dla idei Fundacji.

ROZDZIAŁ 2

CELE I ZASADY DZIAŁANIA FUNDACJI

§ 10

Celem Fundacji jest wspieranie inicjatyw służących ochronie zabytków, w szczególności zabytków sakralnych.

§ 11

Fundacja realizuje swoje cele statutowe poprzez:

1) Organizowanie i wspieranie:

- a) wystaw, przeglądów, konferencji, sympozjów, zjazdów, seminariów i kursów popularyzatorskich i szkoleniowych;
- b) konkursów na prace naukowe, programy szkoleniowe, programy kształceniowe, programy informacyjnej i projekty społeczne;

c) stypendiów.

2) Gromadzenie zabytków i materiałów dokumentacyjnych z zakresu swej działalności oraz finansowanie zabezpieczenia i konserwacji muzealiów.

3) Inicjowanie i wspieranie programów informacyjnych, służących propagowaniu idei ochrony zabytków.

4) Działalność wydawnicza, w tym publikowanie katalogów, przewodników wystaw, wyników badań naukowych, a także wydawnictw popularno-naukowych z zakresu swojej działalności.

5) Podejmowanie działań integracyjnych jednostek i osób realizujących ideę Fundacji.

6) Współdziałanie z innymi organizacjami i instytucjami działającymi w zakresie objętym celem Fundacji; współdziałanie to może mieć charakter wsparcia organizacyjnego lub finansowego bądź pomocy w uzyskiwaniu niezbędnych funduszy z innych źródeł.

ROZDZIAŁ 3

MAJĄTEK I DOCHODY FUNDACJI

§ 12

Majątek początkowy Fundacji stanowi Fundusz Założycielski w kwocie

pieniężnej 5.000 (pięć tysięcy) zł wymieniony w akcie notarialnym jej ustanowienia.

§ 13

Fundacja odpowiada za swoje zobowiązania całym swym majątkiem.

§ 14

Dochody Fundacji pochodzą z:

- 1) darowizn, spadków, zapisów,
- 2) dotacji i subwencji osób prawnych,
- 3) dochodów ze zbiórek i imprez publicznych, po uzyskaniu stosownego zezwolenia,
- 4) dochodów z majątku nieruchomego i ruchomego.

§ 15

Dochody z dotacji, darowizn, spadków i zapisów mogą być użyte na realizację wszystkich celów Fundacji, jeżeli ofiarodawcy nie postanowili inaczej.

§ 16

W przypadku powołania Fundacji do dziedziczenia, Zarząd składa oświadczenie o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza tylko wówczas, gdy w chwili składania tego oświadczenia jest oczywiste, że stan czynny spadku znacznie przewyższa długi spadkowe.

§ 17

Osoby fizyczne i prawne, które dokonują na rzecz Fundacji darowizny lub dotacji (jednorazowej lub łącznej) mogą uzyskać tytuł Donatora Fundacji na podstawie uchwały Rady Fundacji.

§ 18

Tytuł Donatora Fundacji ma charakter osobisty.

ROZDZIAŁ 4 ORGANY FUNDACJI

§ 19

Organami Fundacji są:

- 1) Rada Fundacji,
- 2) Zarząd Fundacji.

RADA FUNDACJI

§ 20

Rada Fundacji składa się z 3-5 członków Rady powołanych i odwoływanych decyzją Biskupa Siedleckiego.

§ 21

1. Do kompetencji Rady Fundacji należy:

- 1) występowanie z wnioskami dotyczącymi działalności Fundacji,
- 2) zatwierdzanie rocznych i wieloletnich programów działalności Fundacji,
- 3) rozpatrywanie rocznych sprawozdań Zarządu,
- 4) odwoływanie Zarządu Fundacji na zasadach określonych w § 23,
- 5) ustalanie wysokości wynagrodzeń dla członków Zarządu.
- 6) podejmowanie uchwał w innych sprawach określonych postanowieniami niniejszego statutu.

2. Rada podejmuje uchwały przy obecności co najmniej połowy jej składu. Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów, chyba że postanowienia niniejszego statutu stanowią inaczej. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego Rady.

3. Uchwały Rady mogą być podejmowane także w formie głosowania pisemnego, o ile wszyscy członkowie Rady wyrażą zgodę na tę formę głosowania. Z głosowania pisemnego wyłączone jest zatwierdzanie sprawozdań i programów działalności Fundacji oraz decydowanie w sprawach osobowych.

§ 22

Rada Fundacji podejmuje wszystkie decyzje dotyczące działalności Fundacji niezastrzeżone dla Zarządu.

ZARZĄD FUNDACJI

§ 23

1. Zarząd Fundacji, zwany dalej Zarządem, składa się do trzech osób, w tym Prezesa, i jest powoływany przez Biskupa Siedleckiego.

2. Członkostwo Zarządu ustaje z chwilą odwołania bądź śmierci członka Zarządu.

3. Odwołanie członka Zarządu przez Biskupa Siedleckiego bądź przez

Radę Fundacji następuje w szczególności w przypadku:

- 1) złożenia rezygnacji,
- 2) podjęcia pracy, której charakter uniemożliwia należyte wykonywanie funkcji członka Zarządu,
- 3) choroby, ułomności lub utraty sił - powodujących trwałą niezdolność do sprawowania funkcji członka Zarządu,
- 4) niepełnienia obowiązków członka Zarządu przez okres dłuższy niż rok,
- 5) działania na szkodę Fundacji,
- 6) istotnego naruszenia postanowień Statutu.

§ 24

Pracami Zarządu kieruje Prezes.

§ 25

1. Zarząd kieruje działalnością Fundacji i reprezentują ją na zewnątrz.

2. Zarząd Fundacji:

- 1) opracowuje roczne i wieloletnie plany jej działania,
- 2) sporządza sprawozdania z działalności Fundacji,
- 3) kieruje bieżącą działalnością Fundacji, odpowiada za realizację jej celów statutowych,
- 4) sprawuje zarząd jej majątkiem,
- 5) przyjmuje darowizny, spadki i zapisy, dotacje, subwencje,
- 6) podejmuje uchwały w sprawach określonych w § 16 i 36 statutu.

§ 26

Zarząd działa według regulaminu zatwierdzonego przez Radę Fundacji.

§ 27

Oświadczenie woli w imieniu Fundacji składa Prezes Zarządu. W przypadku Zarządu wieloosobowego oświadczenie woli składają: Prezes Zarządu samodzielnie lub dwaj pozostali członkowie Zarządu łącznie.

§ 28

W przypadku Zarządu wieloosobowego, Zarząd podejmuje uchwały zwykłą większością głosów, przy czym do ważności uchwał wymagana jest obecność co najmniej połowy jego członków, w tym Prezesa. Uchwały Za-

rządu mogą być podejmowane także w formie głosowania pisemnego, o ile wszyscy członkowie Zarządu wyrażą zgodę na tę formę głosowania.

§ 29

Posiedzenia Zarządu odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na trzy miesiące.

§ 30

Członkowie Zarządu mogą pozostawać z Fundacją w stosunku pracy.

ROZDZIAŁ 5

ZMIANA STATUTU

§ 31

Decyzje w kwestii zmiany statutu podejmuje Biskup Siedlecki na wniosek Rady Fundacji.

ROZDZIAŁ 6

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 32

Dla efektywnego urzeczywistniania swoich celów Fundacja może połączyć się z inną fundacją.

§ 33

Połączenie nie może nastąpić, jeśli w jego wyniku mógłby zmienić się cel Fundacji.

§ 34

Decyzję o połączeniu i osobie likwidatora(ów) podejmuje Biskup Siedlecki na wniosek Rady Fundacji podjęty większością 2/3 statutowego składu Rady.

§ 35

Fundacja ulega likwidacji w razie osiągnięcia celów dla których została powołana lub wobec wyczerpania się jej środków i majątku.

§ 36

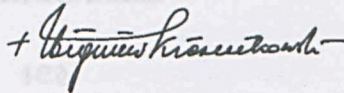
Decyzję o likwidacji Fundacji podejmuje Biskup Siedlecki po uprzednim zasięgnięciu opinii Rady i Zarządu.

§ 37

Środki pozostałe po likwidacji Fundacji winny być przekazane Muzeum Diecezji Siedleckiej w Siedlcach.

§ 38

Statut wchodzi w życie z dniem podpisania i podlega rejestracji przez Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy.

Biskup Siedlecki

Ks. Jan Babik

Kanclerz

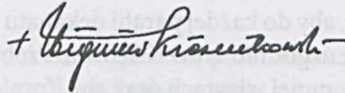
L. dz. 1081/ 2013

Siedlce, dnia 16 października 2013 r.

DEKRET

Zgodnie z kan. 396n. Kodeksu Prawa Kanonicznego, niniejszym **zarządzam wizytację kanoniczną w dekanacie hańskim, którą rozpocznę w listopadzie 2013 r.**

Wizytacji podlegają wszystkie sprawy przewidziane w prawie kanonicznym, ze szczególnym uwzględnieniem tych, o których mowa w moim „pro memoria” z 22 listopada 2005 r. (*Wiadomości Diecezjalne Siedleckie* 74(2005), nr 11, s. 461n.). Proszę Księdza Dziekana o uzgodnienie terminów wizytacji w poszczególnych parafiach.

Biskup Siedlecki

Ks. Jan Babik
Kancierz

L.dz. 1106/2013
Siedlce, dnia 23 października 2013 r.

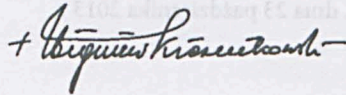
DEKRET

Niniejszym powołuję Komisję wizytacyjną ds. **administracyjno-urzędowych dla dekanatu hańskiego**. Będzie ona działała w następującym składzie:

1. Ks. Prałat Kazimierz Niemirka
2. Ks. Prałat Bernard Błoński
3. Ks. Prałat Jerzy Kalinka
4. Ks. Jan Babik
5. Ks. Jarosław Ruciński
6. Ks. Robert Mirończuk

Proszę, aby do każdej parafii dekanatu udali się przedstawiciele Komisji, w terminie uzgodnionym z Księdzem Proboszczem, przynajmniej na tydzień przed datą mojej wizytacji oraz aby Komisja wyłoniła ze swego grona przewodniczącego, którego zadaniem będzie koordynowanie pracami Komisji i przygotowanie protokołu.

Do zadań Komisji należy zbadanie wszelkich ksiąg parafialnych oraz wszystkiego, co jest związane z zarządzaniem dobrami materialnymi ruchomymi i nieruchomymi oraz administracją parafii, łącznie z kwestiami dotyczącymi zatrudnienia pracowników kościelnych.

Biskup Siedlecki

Ks. Jan Babik
Kancierz

L.dz.1107 /1/2013
Siedlce, dnia 23 października 2013 r.

DEKRET

Niniejszym powołuję Komisję wizytacyjną ds. **liturgii, śpiewu i muzyki dla dekanatu hańskiego**. Będzie ona działała w następującym składzie:

1. Ks. Waldemar Mróz
2. Ks. Michał Szulik
3. Ks. Jerzy Przychodzeń
4. Ks. Łukasz Celiński
5. P. Irena Chłopkowska
6. P. Bożena Kondracka
7. P. Małgorzata Trzaskalik-Wyrwa
8. P. Justyna Pastor

Proszę, aby do każdej parafii dekanatu udali się przedstawiciele Komisji, w terminie uzgodnionym z Księdzem Proboszczem, przynajmniej na tydzień przed moją wizytacją.

O koordynację pracy każdorazowego zespołu członków Komisji o ustalenie terminów z Księżmi Proboszczami proszę Ks. Waldemara Mroza, któremu jednocześnie zlecam koordynowanie prac Komisji i przygotowanie protokołu.

Przedmiotem prac Komisji będzie zbadanie wszystkiego, co jest związane z liturgią (warunki przestrzeni celebry, stan paramentów, sprzętu itp.) i śpiewem (sposób uczenia śpiewu, stan instrumentów, pomocy muzycznych, biblioteki).

Biskup Siedlecki

Ks. Jan Babik
Kancelarz

L.dz. 1107/2/2013
Siedlce, dnia 23 października 2013 r.

DEKRET

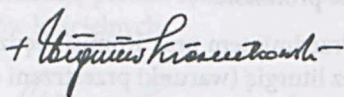
Niniejszym powołuję Komisję wizytacyjną ds. **katechetycznych dla dekanatu hańskiego**. Będzie ona działała w następującym składzie:

1. Ks. Kanonik Krzysztof Baryga
2. Ks. Kanonik Marek Paluszkiwicz
3. Ks. Paweł Kindracki
4. Ks. Mateusz Czubak
5. Wizytator nauczania religii w danym dekanacie

Proszę, aby do każdej parafii dekanatu udało się dwóch członków Komisji w terminie uzgodnionym z Księdzem Proboszczem, przynajmniej na tydzień przed moją wizytacją.

Koordinowanie prac Komisji zlecam Ks. Kanonikowi Krzysztofowi Barydze.

W zakres prac Komisji będzie wchodziło przeprowadzenie wizytacji katechetycznej na terenie wizytowanej parafii z uwzględnieniem katechezy dorosłych i pracy grup formacyjnych, a także form przybliżania wiernym Słowa Bożego

Biskup Siedlecki

Ks. Jan Babik
Kanclerz

L.dz. 1107/3/2013
Siedlce, dnia 23 października 2013 r.

KOMUNIKATY KURII

DECYZJA W SPRAWIE ZESPOŁU DORADCZEGO BISKUPA SIEDLECKIEGO DS. FORMACJI KAPŁANÓW

W związku z tym, że na mocy dekretu Kongregacji ds. Biskupów z 24 czerwca br. (N. 615/2013), zostały mi powierzone specjalne uprawnienia w dziedzinie stałej formacji duchowieństwa, niniejszym deklaram wygaśnięcie umocowania prawnego dla dalszej działalności Zespołu Doradczego Biskupa Siedleckiego ds. Formacji Kapłanów, który został powołany 26 września 2005 r. (L.dz. 864/05).

Wszystkim Członkom Zespołu, zarówno duchownym, jak i świeckim, serdecznie dziękuję za włożoną pracę i okazaną pomoc w tworzeniu planu formacji stałej i rozwiązywaniu różnych szczegółowych problemów.

bp Piotr Sawczuk

Biskup Pomocniczy Diecezji Siedleckiej

Ks. Jan Babik

Kanclerz

L. dz. 925/2013

Siedlce, dnia 31 sierpnia 2013 r.

DEKRET POWOŁANIA DIECEZJALNEJ RADY DS. FORMACJI STAŁEJ

W związku z tym, że na mocy dekretu Kongregacji ds. Biskupów z 24 czerwca br. (N. 615/2013), zostały mi powierzone specjalne uprawnienia w dziedzinie stałej formacji duchowieństwa, niniejszym – zgodnie ze wskazaniami Kościoła – powołuję Diecezjalną Radę ds. Formacji Stałej, w następującym składzie:

Ks. prałat dr Mieczysław Głowacki

Ks. prałat Jan Jaworski

Ks. dr hab. Grzegorz Jaśkiewicz

Ks. kanonik dr Marek Matusik

Ks. kanonik mgr lic. Jan Pieńkosz

Proszę Radę o pomoc w opracowaniu koncepcji organizacyjnej oraz programowej, zgodnie z którą mogłaby odbywać się permanentna formacja kapłanów w naszej diecezji. Jest bardzo ważne, aby ta koncepcja uwzględniała potrzebę uczestnictwa w spotkaniach formacyjnych jak największego grona prezbiterów. Ponadto ufam, że członkowie Rady włączą się aktywnie w przygotowanie i prowadzenie spotkań odbywanych w ramach formacji.

Otwierając się na Boże wsparcie, z serca błogosławię

bp Piotr Sawczuk

Biskup Pomocniczy Diecezji Siedleckiej

Ks. Jan Babik

Kanclerz

L. dz. 926/2013

Siedlce, dnia 6 września 2013 r.

KOMUNIKATY WYDZIAŁU DUSZPASTERSKIEGO

Czcigodni Księża!

1. Komisja Duszpasterstwa Konferencji Episkopatu Polski zatwierdziła Program Duszpasterski Kościoła w Polsce na lata 2013-2017 „Wierzę w Syna Bożego. Przez Chrystusa, z Chrystusem, w Chrystusie. Przez wiarę i chrzest do świadectwa”. Program wyznacza sobie cztery podstawowe cele:

- ewangelizacyjny – pogłębienie osobistej więzi z Chrystusem poprzez poznanie, pełniejsze pokochanie i wierniejsze naśladowanie
- inicjacyjny – uświadomienie i podjęcie łaski sakramentów inicjacyjnych, przede wszystkim chrztu świętego
- formacyjny – kształtowanie postaw duchowych i moralnych zgodnych z wyznawaną wiarą: zaangażowanie w życie Kościoła, świadectwo życia chrześcijańskiego
- społeczny – wraz ze świętowaniem 1050. rocznicy Chrztu Polski, pełniejsze uświadomienie i podjęcie odpowiedzialności za kształtowanie w duchu wiary życia rodzinnego, społecznego i zawodowego.

Zachęcamy księży do zapoznania się z otrzymanymi materiałami. Program zakłada, że „pierwszoplanową rolę w realizacji Programu odgrywa biskup diecezjalny, któremu pomagają Diecezjalna Rada Duszpasterska oraz Wydział Duszpasterski Kurii, który jest odpowiedzialny za podjęcie działań zmierzających do dostosowania wizji ogólnopolskich do realiów pastoralnych kościoła lokalnego”. W późniejszym czasie podamy szczegóły realizacji programu w naszej diecezji.

2. Kolejna niedziela synodalna, która miała odbyć się 29 września zostaje odwołana.

3. W dniu **22 września** Katedra siedlecka będzie uroczystie obchodziła 100-lecie jej poświęcenia. Z tej racji proboszcz Katedry, ks. prał. Eugeniusz Filipiuk wraz ze wspólnotą parafialną zapraszana na **godz. 13.00** wszystkich księży, osoby życia konsekrowanego oraz wiernych świeckich na uroczystą Eucharystię, której przewodniczył będzie Biskup Siedlecki Zbigniew Kiernikowski. Po zakończonej Mszy św. wszyscy obecni zaproszeni są na agapę przy Katedrze.

4. Diecezjalne Duszpasterstwo Młodzieży przypomina o obowiązku uzupełnienia, tam gdzie to konieczne, funkcji dekanalnego duszpasterza młodzieży. Ze względu na poważne wyzwania związane z organizacją Światowych Dni Młodzieży w Polsce zwracamy się z delikatną prośbą o szczególnie poważne potraktowanie tej kwestii, tak by do tej funkcji wybierani byli księża mający doświadczenie, zapał i serce do pracy z młodzieżą.

5. Dnia **24 września**, godz. 17.00 w Centrum Charytatywno-Duszpasterskim w Siedlcach odbędzie się zebranie **dekanalnych duszpasterzy młodzieży, diecezjalnego asystenta KSM, diecezjalnego moderatora Ruchu Światło-Życie, diecezjalnych duszpasterzy harcerzy, diecezjalnego koordynatora Fundacji Dzieło Nowego Tysiąclecia, koordynatora młodzieżowego wolontariatu Caritas oraz księży pełniących samodzielne funkcje prefektów szkolnych** (nie będących wikariuszami), m.in. w związku z przygotowaniem do Światowych Dni Młodzieży. **Obecność bezwzględnie obowiązkowa.** W przypadku jakiegokolwiek przeszkody prosimy o uprzednie powiadomienie diecezjalnego duszpasterza młodzieży i wyznaczenie zastępcy.

6. Diecezjalne Duszpasterstwo Młodzieży zaprasza księży do organizowania wyjazdów na specjalne czuwania młodzieży gimnazjalnej w Leśnej Podlaskiej. Spotkania te są propozycją uzupełnienia programu przygotowującego do sakramentu bierzmowania oraz formą Nowej Ewangelizacji młodzieży gimnazjalnej. Program ten przewidziany jest w cyklu dwuletnim, co dwa miesiące. W związku z tym mogą w nim brać udział uczniowie 2 i 3 klasy gimnazjum. Pierwsze takie spotkanie odbędzie się 27 września w godzinach 19.00-23.00.

W związku z powyższym tradycyjne nocne czuwania młodych w Kodniu od tego roku przeznaczone są wyłącznie dla młodzieży szkół średnich i wzwyż. Najbliższe spotkanie w piątek 20 września o godz. 21.00.

Zapraszamy również do Kodnia dorosłych. Najbliższe nocne czwanie dorosłych zwane *Getsemani* w piątek 13 września o godz. 19.30. Serdecznie zapraszamy.

7. Dnia **26 września** przypada V rocznica śmierci Księży Biskupa Jana Mazura. Z tej racji w Katedrze siedleckiej o godz. 12.00 rozpocznie się celebracja Eucharystii, której przewodniczył będzie Biskup Siedlecki Zbi-

gniew Kiernikowski. W Mszy św. uczestniczyć będzie społeczność I KLO, która w tym dniu świętuje Jubileusz 15-lecia istnienia I Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego w Siedlcach. Zapraszamy wszystkich wiernych do uczestnictwa w Eucharystii, a kapłanów do koncelebry.

8. W dniu **28 września** w Garwolinie Wydział Duszpasterski Kurii Diecezjalnej Siedleckiej wraz z Kapitułą Kolegiacką w Garwolinie oraz Konwentem Lux Christi organizuje pierwsze sympozjum z cyklu „Lux Christi”. Hasło pierwszego sympozjum to „- Chrystusa, które oświeca dzieje ludzi”. Sympozjum w pierwszej kolejności adresowane jest do katechetów oraz nauczycieli. Uprzejmie prosimy o przekazanie zaproszenia katechetom i nauczycielom. O szczegółach poinformujemy w najbliższym czasie.

9. W dniu **5 października** odbędzie się III Diecezjalna Pielgrzymka Mężczyzn do Pratulina. Prosimy czcigodnych księży proboszczów oraz duszpasterzy, kapelanów różnych środowisk męskich (strażacy, kolejarze, policjanci, motocykliści, itp.) o rozpropagowanie wśród wiernych tego wydarzenia. Podobnie jak w ubiegłym roku, pielgrzymce towarzyszyć będą różne wystawy oraz rywalizacje sportowe. Szczegóły wydarzenia zostaną podane w późniejszym terminie oraz na plakatach.

10. Kuria Diecezjalna Siedlecka wraz z Wydawnictwem Diecezji Siedleckiej UNITAS przygotowuje diecezjalne książeczki do nabożeństwa dla dzieci przygotowujących się do I Komunii św. Redakcja książeczek została powierzona liturgistom oraz pracującym z dziećmi katechetom. Książeczki te w połowie października będą do nabycia w sklepie diecezjalnym oraz sklepach Fundacji Pamięci Unitów Podlaskich ARKA.

11. Prosimy, aby do **20 września** zgłosić do Wydziału Duszpasterskiego wszystkie osoby dorosłe, które zechcą przyjąć sakrament chrztu św. Dotyczy to szczególnie starszej młodzieży, która zamierza wejść w sakramentalny związek małżeński. Osoby te wzorem lat ubiegłych będą uczestniczyły w katechumenacie prowadzonym przez Księdza Biskupa

W przypadku dzieci nieochrzczonych, szczególnie tych, które uczęszczają do szkoły począwszy od klasy „0” katechumenat ich zostaje powierzony księżom proboszczom. Prosimy, aby przygotowanie dzieci odbywało się według wskazań zawartych w „Obrzędach chrześcijańskiego wtajemnicze-

nia dorosłych”, Katowice 1988, n. 306-369. Celem dotarcia do taki dzieci, należy zobowiązać katechetów, aby w ciągu trzech tygodni od rozpoczęcia roku szkolnego poprosili rodziców wszystkich swoich uczniów klas „0”-2 o dostarczenie metryki chrztu.

Z Chrystusowym pozdrowieniem

Ks. dr Marek Paluszkiwicz
Dyrektor Wydziału Duszpasterskiego

L. dz. 938 /2013

Siedlce, dnia 9 września 2013 r.

III DIECEZJALNA PIELGRZYMKA MĘŻCZYŃ DO PRATULINA 5 PAŹDZIERNIKA 2013 R.

Drodzy Diecezjanie!

W dniu 6 października 2013 r. będziemy obchodzili XVII rocznicę beatyfikacji błogosławionych Męczenników Podlaskich. W dniu 24 stycznia 1874 r. w Pratulinie za wiarę i jedność Kościoła oddało życie 13. unitów. Byli to sami mężczyźni. Z tej racji zapraszamy w sobotę **5 października** na III Diecezjalną Pielgrzymkę Mężczyzn do Pratulina. W dobie kryzysu ojcostwa i właściwie rozumianej roli mężczyzny w społeczeństwie chcemy, aby ta pielgrzymka przyczyniała się do umocnienia wiary i pomagała zrozumieć zagrożenia i szanse ojcostwa we współczesnym świecie.

Podczas tegorocznej pielgrzymki będziemy uczestniczyli w Drodze Krzyżowej wiodącej od miejsca męczeństwa unitów - „MARTYRIUM PRATULIŃSKIEGO” do miejsca, w którym Męczennicy zostali pochowani. W drodze powrotnej będziemy modlili się na różańcu. Naszą modlitwę poprowadzi ks. dr Jacek Sereďa – diecezjalny duszpasterz rodzin. Centralnym punktem pielgrzymki będzie Eucharystia pod przewodnictwem Biskupa Siedleckiego Zbigniewa Kiernikowskiego. Po Eucharystii zapraszamy do wzięcia udziału w międzyparafialnej rywalizacji sportowej. Zachęcamy do zebrania 5-osobowych drużyn i wzięcia udziału w męskiej rywalizacji. Podobnie jak w ubiegłym roku w czasie pielgrzymki odbędą się zawody wędkarskie, wystawa sprzętu rolniczego, projekcja filmu „Pratulin” oraz wiele innych wydarzeń. Całość zwieńczy agapa – czyli wspólny posiłek.

Program:

9.30	Zawiązanie wspólnoty. Zgłaszanie drużyn parafialnych
10.00	Droga Krzyżowa oraz różaniec.
Prowadzenie ks. dr Jacek Sereďa – diecezjalny duszpasterz rodzin
12.00	Przygotowanie do Eucharystii. Eucharystia pod przewodnictwem Biskupa Siedleckiego Zbigniewa Kiernikowskiego
13.30	Agapa połączona z wydarzeniami towarzyszącymi

Wydarzenia towarzyszące:

- rywalizacja drużyn parafialnych
- projekcja filmu „Pratulin”
- rozstrzygnięcie otwartych zawodów Spinningowych o Puchar Wójta Gminy Rokitno organizowanych przez Zarząd Koła „ROGAŁ” w Bohukałach (rozpoczęcie zawodów o godz. 7.00)
- maszyny rolnicze „MASTER Płodowscy”
- stoiska firm reklamujących się
- i wiele innych...

Serdecznie wszystkich zapraszamy.

Ks. Marek Paluszkiewicz

Prezes Fundacji Pamięci Unitów Podlaskich ARKA

CELEBRACJE SŁOWA BOŻEGO W KATEDRZE SIEDLECKIEJ

Biskup Siedlecki Zbigniew Kiernikowski zaprasza na **Celebracje słowa Bożego** w październiku, listopadzie i w grudniu, które odbywać się będą w siedleckiej katedrze o godz. 19.00.

Terminy celebracji:

14 i 21 października

4 i 18 listopada

9 i 16 grudnia

Biskup Ordynariusz zaprasza również wszystkich na **spotkania otwarte**, które będą organizowane raz w miesiącu w domu biskupim przy ulicy Cmentarnej 17. Na tych spotkaniach Książd Biskup odniesie się do spraw aktualnych w Kościele i w diecezji w świetle czytań liturgicznych.

Terminy spotkań:

27 października i 24 listopada, godz. 19.00

/-/

Sekretariat Biskupa Siedleckiego

OGŁOSZENIE WYDZIAŁU DUSZPASTERSTWA MŁODZIEŻY

Wydział Duszpasterstwa Młodzieży zwraca się z serdeczną prośbą ogłoszenie z ambon informacji o warsztatach dla młodzieży.

Tekst na ambonę:

„W dniach 11-13 października w Zespole Szkół nr 1 w Łukowie warsztaty muzyczne dla wszystkich, którzy potrafią i lubią śpiewać a także dla tych, którzy grają na jakimś instrumencie. Warsztaty służą poszerzeniu diecezjalnej diakonii muzycznej, którą uświetnia spotkania diecezjalne młodych a także zagra w czasie światowych Dni Młodzieży w 2016. Zgłoszeni u księży! Koszt 20 zł od osoby.

W listopadzie od 8 do 11 w Krzesku Starym odbędą się warsztaty teatralne, służące rozwijaniu nowych form Ewangelizacji. Warsztaty będą prowadzić aktorzy scen warszawskich. Całkowity koszt 120 zł. „

PS. Księży prosimy o wyławianie młodych talentów i namawianie do wzięcia udziału. Nie możemy tych spraw odkładać na ostatnia chwilę, już teraz przygotowujemy się do SDM kiedy to i nasza diecezja będzie gościć młodych pielgrzymów ze świata. Będziemy z serca wdzięczni za okazaną pomoc. Przy okazji zyskają parafie zdobywając młodych liderów Nowej Ewangelizacji. Zgłoszenia na warsztaty pod numerem 505 603 817 lub 509056560. Przy zgłoszeniu podamy szczegóły co do godzin i dokładnego adresu. Serdeczne Bóg zapłać.

Ks. Wojciech Hackiewicz
Diecezjalny Duszpasterz Młodzieży

Siedlce, dnia 2 października 2013 r.

POGRZEB DZIECI UTRACONYCH

Czcigodny

Ks. Proboszcz parafii

W czwartek 17 października br. o 12.00, w katedrze siedleckiej odbędzie się kolejny już pogrzeb dzieci utraconych. Mszy św. przewodniczyć będzie bp Zbigniew Kiernikowski.

W imieniu organizatorów, **zapraszam P. T. Czcigodnego Księdza do koncelebry**, aby nadać odpowiednią rangę temu wydarzeniu, które szczególnie podkreśla świętość życia.

Bardzo proszę też o podanie w ogłoszeniach parafialnych w niedzielę 13.10.2012 r. informacji (zaproszenia) o następującej treści.

W czwartek 17 października o 12.00, w katedrze siedleckiej odbędzie się kolejny już pogrzeb dzieci utraconych. Mszy św. przewodniczyć będzie bp Zbigniew Kiernikowski. Po Eucharystii celebrowanej w intencji rodziców, ciała dzieci przedwcześnie zmarłych w wyniku poronienia, zostaną pochowane w grobie na cmentarzu janowskim w Siedlcach. Zapraszamy do modlitwy i solidarności z rodzicami doświadczonymi stratą, aby doznali ukojenia w bólu. Nasze uczestnictwo w tym pogrzebie niech będzie wyrazem wrażliwości i troski o świętość życia od poczęcia do naturalnej śmierci”.

lub też o skierowanie do wiernych swojej własnej zachęty.

Ks. dr Tomasz Czarnocki

Siedlce, dnia 11 października 2013 r.

II OGÓLNOPOLSKI DZIEŃ MODLITWY ŻYWEGO RÓŻAŃCA

Czcigodni Księża Proboszczowie

24 października, w czwartek w Tygodniu Misyjnym, będziemy przeżywać **II Ogólnopolski Dzień Modlitwy Żywego Różańca**.

Zgodnie z prośbą Zarządu Stowarzyszenia Żywy Różaniec zachęcam Czcigodnych Księży Proboszczów, aby na ten dzień zaprosili do kościołów parafialnych wszystkich członków Żywego Różańca.

Wspólna modlitwa wszystkich członków Żywego Różańca w naszej Ojczyźnie będzie pokorną prośbą o beatyfikację sługi Bożej Pauliny Jaricot, naszej założycielki i dziękczynieniem za dzieło Żywego Różańca w Polsce.

Materiały do wykorzystania w tym dniu zostały przygotowane przez ks. Bogdana Michalskiego, Sekretarza Krajowego PDRW i PDPA oraz członka Zarządu Stowarzyszenia Żywy Różaniec i zawarte są w materiałach na Tydzień Misyjny.

Z Chrystusowym pozdrowieniem

Ks. Paweł Wiatrak
diecezjalny moderator
Stowarzyszenia Żywy Różaniec

Siedlce, dnia 15 października 2013 r.

ZAPROSZENIE NA EUCHARYSTIĘ W UROCZYSTOŚĆ PATRONÓW DIECEZJI

Czcigodni Księża!

W poniedziałek, 28 października br., przypada uroczystość św. Apostołów Szymona i Judy Tadeusza, głównych Patronów Diecezji. Z tej racji, w kościele katedralnym w Siedlcach, o godz. 18.00, odbędzie się celebracja Eucharystii pod przewodnictwem Biskupa Siedleckiego Zbigniewa Kiernikowskiego.

Podczas Mszy św. Ksiądz Biskup dokona liturgicznego przyjęcia do grona kandydatów do święceń diakonatu i prezbiteratu alumnów Wyższego Seminarium Duchownego naszej diecezji.

Do udziału w Eucharystii i wspólnej modlitwie zapraszamy wszystkich kapłanów, osoby życia konsekrowanego i wiernych świeckich.

Ks. Jan Babik

Kanclerz

L.dz. 1108/13

Siedlce, dnia 23 października 2013 r.

DZIEŃ SKUPIENIA DLA ORGANISTÓW

Kuria Diecezjalna w Siedlcach

Diecezjalna Komisja ds. Muzyki Kościelnej

Kuria Diecezjalna, Komisja d.s. Muzyki Kościelnej zawiadamia, że dn. 26 listopada 2013 r. (wtorek) w sali konferencyjnej Centrum Duszpastersko-Charytatywnego przy Kurii Siedleckiej odbędzie się Dzień Skupienia dla P.P. Organistów naszej Diecezji.

Przewidywany jest następujący program:

Godz. 9.00 rejestracja w recepcji

Godz. 9.15 wykład

Godz. 10.00 warsztaty

Godz. 12.00 Msza św. w katedrze (możliwość przystąpienia do sakramentu pokuty)

Godz. 13.00 spotkanie przy herbacie.

Prosimy o przekazanie zaproszenia P.P. Organistkom i Organistom oraz zachęcenia do przyjazdu, aby wszyscy pełniący posługę organisty mogli wziąć udział w spotkaniu.

Koszt dnia skupienia 40 PLN.

Ks. Michał Roman Szulik

Przewodniczący DKMK

Siedlce, dnia 28 października 2013 r.

I Symposium w Garwolinie z cyklu „Lux Christi”
Kapituła Kolegiacka przy parafii Przemienienia Pańskiego w Garwolinie
wraz z Konwentem *Lux Christi* zaprasza kapłanów, osoby życia
konsekwentnego, katechetów, nauczycieli na pierwsze sympozjum
z cyklu „Lux Christi”

ŚWIATŁO CHRYSYTA OŚWIECAJĄCE DZIEJE LUDZI

Sala kina Centrum Sportu i Kultury w Garwolinie, ul. Nadwodna 1
28 września 2013 r.

Program:

- 10.00 *Przywitanie przybyłych gości* – ks. Prałat Ryszard Andruszczak,
prepozyt Kolegiaty Garwolińskiej, dziekan dekanatu
garwolińskiego
- 10.10 *Biblijne motywy w encyklice papieża Franciszka “Lumen fidei”*
– bp dr hab. Zbigniew Kiernikowski, prof. UMK
- 10.40 *Światło i ciemność w perspektywie antropologii kultury*
– ks. prof. dr hab. Jan Perszon
- 11.10 *Kościół-Matka naszej wiary w nauczaniu papieża Franciszka*
– ks. dr Mateusz Czubak, WSD Siedlce
- 11.40 Dyskusja
- 12.00 Przerwa na kawę
- 12.30 *„Jam jest Odrośl i Potomstwo Dawida, Gwiazda świecąca,
poranna” (Ap 22,16)* – ks. dr hab. Dariusz Kotecki, prof. UMK
- 13.00 *Youcat czyli o realiach i szansach ewangelizacji młodych
w perspektywie SDM-Kraków 2016* – ks. mgr lic. Wojciech
Hackiewicz, WSD Siedlce
- 13.30 Dyskusja
- 13.50 *Podsumowanie Symposium* – bp Zbigniew Kiernikowski
Wspólna agapa w auli im. Ks. Stanisława Maksymowicza
Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego.

Nauczycie oraz katecheci będą mogli otrzymać zaświadczenie o wzięciu
udziału w Symposium.

Serdecznie zapraszamy.

PIELGRZYMKA NA KANONIZACJĘ BŁ. JANA PAWŁA II - 27 KWIETNIA 2014 R.

Diecezjalny duszpasterz pielgrzymów zaprasza do udziału w pielgrzymce autokarowej organizowanej do Rzymu na uroczystość kanonizacji Jana Pawła II i Jana XIII. Pielgrzymka odbędzie się w dniach 23-30 kwietnia 2014 r.

Bliższych informacji udziela ks. Sławomir Sulej; tel. 604 641 777,
lub tel. 25 644 90 90 (w godz. 9.00 - 17.00);
email: s_sulej@wp.pl.

ZMIANY WŚRÓD DUCHOWIEŃSTWA

Ks. mgr Marcin **BIELECKI** – mianowany referentem ds. liturgii w dekanacie łukowskim I (13.09.2013 r.)

o. Franciszek **Bok OMI** – zwolniony z funkcji ojca duchownego w dekanacie siedleckim (17.10.2013 r.)

Ks. kanonik Kazimierz **CHEŁSTOWSKI** – mianowany wicedziekanem dekanatu suchożębrskiego na okres 5 lat (24.09.2013 r.)

Ks. kanonik Henryk **DROZDEK** – w związku z upływem kadencji zwolniony z urzędu dziekana dekanatu grębkowskiego (19.09.2013 r.)

Ks. mgr Sławomir **GNYSZKA** – mianowany referentem ds. duszpasterstwa młodzieży w dekanacie osieckim (21.10.2013 r.)

Ks. kanonik mgr lic. Wojciech **HACKIEWICZ** – mianowany diecezjalnym koordynatorem przygotowań do Światowych Dni Młodzieży w Krakowie (10.09.2013 r.)

Ks. kanonik mgr Andrzej **JACZEWSKI** – mianowany referentem duszpasterstwa rodzin w dekanacie osieckim (21.10.2013 r.)

Ks. prałat Jan **JAWORSKI** – w związku z upływem kadencji zwolniony z urzędu wikariusza biskupiego ds. formacji kapłańskiej i funkcji diecezjalnego ojca duchownego (19.09.2013 r.)

Ks. mgr Jakub **KOZAK** – mianowany referentem duszpasterstwa rodzin w dekanacie wisznickim (24.09.2013 r.)

Ks. mgr Bogdan **KOZŁOWSKI** – zwolniony z urzędu wikariusza parafii Trójcy Świętej w Sosnowicy (31.10.2013)

Ks. mgr Henryk **KRUPA** – mianowany wicedziekanem dekanatu zbuszczyńskiego na okres 5 lat (5.10.2013 r.)

Ks. kanonik dr Marek **MATUSIK** – mianowany diecezjalnym ojcem duchownym (2.10.2013 r.)

Ks. dr Rober **MIRONCZUK** – mianowany prezesem Zarządu Fundacji „El Greco-Polska” (16.10.2013 r.)

Ks. Henryk **OCH** – mianowany powiatowym kapelanem strażaków w powiecie radzyńskim (13.09.2013 r.)

Ks. mgr Tomasz **OPONOWICZ** – mianowany referentem ds. duszpasterstwa młodzieży i referentem duszpasterstwa rodzin w dekanacie ryckim (24.09.2013 r.)

Ks. mgr Paweł **PADYSZ** – mianowany referentem ds. duszpasterstwa młodzieży w dekanacie łukowskim I (13.09.2013 r.)

Ks. mgr Krzysztof **PAWELEC** – mianowany dziekanem dekanatu grębkowskiego na okres 5 lat (20.09.2013 r.)

Ks. mgr Krzysztof **SOBCZUK** – mianowany referentem ds. duszpasterstwa młodzieży w dekanacie wisznickim (24.09.2013 r.)

Ks. mgr Stanisław **SZYMUŚ** – mianowany ojcem duchownym w dekanacie suchożebrskim (24.09.2013 r.)

Ks. mgr lic. Roman **WOJTCZUK** – mianowany wicedziekanem dekanatu osieckiego na okres 5 lat (13.09.2013 r.)

Ks. dr Tomasz **ZADROŻNY** – mianowany wikariuszem parafii Trójcy Świętej w Sosnowicy (1.11.2013)

GODNOŚCI

Ks. mgr Andrzej **JACZEWSKI** – mianowany kanonikiem honorowym Kapituły Kolegiackiej Parczewskiej (2.10.2013 r.)

DODATEK

Ks. Kazimierz Matwiejuk

PRO MEMORIA LITURGICZNE

1. Co to jest liturgia?

KL 7: „Słusznie przeto uważa się liturgię za wypełnianie kapłańskiej funkcji Jezusa Chrystusa. W niej przez znaki dostrzegalne wyraża się i w sposób właściwy dla poszczególnych znaków dokonuje uświęcenie człowieka, a Mistyczne Ciało Jezusa Chrystusa, to jest Głowa ze swymi członkami, sprawuje pełny kult publiczny”.

„W naszych czynnościach liturgicznych nic nie jest ważniejsze od tego, że w sposób niewidzialny, lecz rzeczywisty, działa tu Chrystus przez swojego Ducha”¹. Zmartwychwstały Chrystus „jest obecny w ofierze Mszy świętej, tak w osobie celebrującego, gdyż „Ten sam, który kiedyś ofiarował siebie na krzyżu, obecnie ofiaruje się przez posługę kapłanów”, jak zwłaszcza pod postaciami eucharystycznymi. Jest obecny swoją mocą w sakramentach, tak że gdy ktoś chrzci, sam Chrystus chrzci. Jest obecny w swoim słowie, bo gdy w Kościele czyta się Pismo Święte, On sam przemawia. Jest obecny, gdy Kościół modli się i śpiewa psalmy, gdyż On sam obiecał (Mt 18,20): „Gdzie są dwaj albo trzej zebrani w imię moje, tam jestem pośród nich” (KL 7).

2. Jakie czynności tworzą liturgię?

Do liturgii należą następujące czynności: sakramenty oraz sakramentalia, czyli: błogosławieństwa (np. domu, obrazu, wody do pokropienia wiernych), poświęcenia (ołtarza, kościoła), konsekracje (śluby zakonne, konsekracja dziewic), egzorcyzmy (modlitwy nad zniewolonymi przez demona) i obrzędy pogrzebowe, również Liturgia godzin – modlitwa uświęcenia czasu, także celebracje roku liturgicznego, tzn. świętowanie niedziel, uroczystości, świąt, wspomnień i dni powszednich w roku kościelnym.

Inne czynności, wykonywane przez wiernych, jak: modlitwa różańcowa, odmawianie litanii, koronki czy nowenny, są nabożeństwami. One nie mogą

¹ Jan Paweł II, List apostolski *Vicesimus quintus annus*, w dwudziestą piątą rocznicę ogłoszenia konstytucji soborowej o świętej liturgii (04.12.1988), Rzym 1988, nr 10.

być włączane do liturgii. Tę prawdę z mocą podkreślał Paweł VI. Uczył: „Nie jest wolne od błędu, który niestety dotąd jeszcze gdzieś się zdarza, odmawianie różańca maryjnego podczas czynności liturgicznej”².

3. Sens prawa liturgicznego

Jan Paweł pouczał: „Z przejęciem czytaliśmy w książkach napisanych przez Kapłanów — dawnych więźniów obozów koncentracyjnych, jak sprawowali Eucharystię z pominięciem tych przepisów, bez ołtarza i bez szat liturgicznych. Jeśli jednak w tych warunkach było to dowodem heroizmu i musiało budzić najgłębsze uznanie, to natomiast w warunkach normalnych nieliczenie się z przepisami liturgicznymi musi być odbierane jako brak poszanowania dla Eucharystii — podyktowany może indywidualizmem, a może bezkrytycznym stosunkiem do lansowanych opinii, a może jakimś brakiem ducha wiary”³.

4. Czy są możliwe ingerencje w obrzędy czy teksty liturgiczne?

W liturgii nikomu, „choćby był kapłanem nie wolno na własną rękę niczego dodawać, ujmować ani zmieniać” (KL 22). „Kapłan jako szafarz, jako celebrans, jako przewodniczący eucharystycznego zgromadzenia wiernych, winien w szczególności sposób mieć poczucie wspólnego dobra Kościoła, które swoją posługą wyraża, ale któremu też w swojej posłudze winien być wedle rzetelnej dyscypliny wiary podporządkowany. Nie może uważać siebie za «właściciela», który dowolnie dysponuje tekstem liturgicznym i całym najświętszym obrzędem jako swoją własnością i nadaje mu kształt osobisty i dowolny. Może to się czasem wydawać bardziej efektowne, może nawet bardziej odpowiadać subiektywnej pobożności, jednakże obiektywnie jest zawsze zdradą tej jedności, która się w tym Sakramencie jedności nade wszystko winna wyrażać”⁴. Prawo liturgiczne przewiduje adaptacje. Czyni to w wyraźny sposób – „Kapłan może się posłużyć innymi słowami” - akt pokuty.

5. Imię biskupa w Modlitwie eucharystycznej

² Paweł VI, Adhortacja *Marialis cultus* (02.02.1974), Oprac. S.C. Napiórkowski, Niepokalanów 1984, s. 79.

³ Jan Paweł II, List na Wielki Czwartek *Tajemnica i kult Eucharystii* (24.02.1980), Watykan 1980, nr 12.

⁴ Tamże.

„W Modlitwie eucharystycznej wolno wymienić biskupów koadiutorów i pomocniczych, ale nie innych przypadkowo obecnych. Gdy trzeba wspomnieć kilku, używa się formuły ogólnej: i naszym biskupem N. oraz **jego biskupami pomocniczymi**. W każdej Modlitwie eucharystycznej wspomniane formuły należy odpowiednio dostosować, biorąc pod uwagę przepisy gramatyki”⁵.

Zatem: z jego biskupem pomocniczym Piotrem.

6. Recytacja tekstów w mszy koncelebrowanej

OWMR 218. Części modlitwy przeznaczone do wspólnego odmawiania przez wszystkich koncelebrujących, a zwłaszcza słowa konsekracji, jakie wszyscy są obowiązani wypowiadać, **koncelebransi mają wymawiać głosem przyciszonym, aby można było wyraźnie słyszeć głos celebransa głównego**. W ten sposób ułatwia się wiernym zrozumienie słów.

7. Komunia koncelebransów

OWMR 242. Po modlitwie przed Komunią celebrans główny przyklęka i odchodzi cokolwiek do tyłu. Wówczas koncelebransi, jeden za drugim, podchodzą przed środek ołtarza, przyklękają, biorą ze czią z ołtarza Ciało Chrystusa i trzymając je prawą ręką, pod którą podkładają lewą, wracają na swoje miejsca. **Koncelebransi mogą jednak pozostać na swych miejscach, a Ciało Chrystusa brać z pateny trzymanej przez celebransa głównego lub jednego albo kilku spośród koncelebransów, którzy przed nimi przechodzą. Mogą też kolejno podawać sobie patenę aż do ostatniego**.

OWMR 246. Jeśli Krew Pańską pije się bezpośrednio z kielicha, można wtedy zastosować jeden z następujących sposobów

a) Celebrans główny bierze kielich, mówi cicho: *Krew Chrystusa niech mnie strzeże na życie wieczne*, spożywa trochę Najświętszej Krwi i przekazuje kielich diakonowi lub koncelebransowi. Następnie rozdziela Komunię wiernym (por. nry 160-162). **Koncelebransi podchodzą do ołtarza jeden za drugim lub jeśli używa się dwóch kielichów, parami, przyklękają, spożywają Najświętszą Krew, ocierają brzeg kielicha i wracają na swoje miejsca**.

⁵ Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, Prot. N. 652/08/L, „Anamnesis” 56 (2009), s. 27-28.

b) Celebrans główny pije Krew Pańską jak zwykle, stojąc przed środkiem ołtarza. Koncelebransi natomiast mogą przyjmować Krew Pańską, pozostając na swoich miejscach, kielich podaje im diakon albo jeden z koncelebransów; mogą też kielich podawać sobie kolejno. Kielich zawsze się ociera; czyni to albo ten, kto pije, albo ten, kto kielich podaje.

8. Problem ilości sprawowanych Mszy św.

KPK Kan. 951- § 1. mówi: „Kapłan, odprawiający więcej razy w tym samym dniu, może poszczególne Msze św. aplikować w intencji, w której została złożona ofiara, przy zachowaniu jednak prawa, że oprócz dnia Bożego Narodzenia, **wolno mu zatrzymać dla siebie jedną tylko ofiarę, pozostałe zaś winien przekazać na cele oznaczone przez ordynariusza, z dopuszczeniem jednak pewnego wynagrodzenia z tytułu zewnętrznego.**

§ 2. **Kapłan koncelebrujący w tym samym dniu drugą Mszę św., nie może z żadnego tytułu przyjąć za nią ofiary.**

Kapłan może sprawować Mszę Świętą tylko jeden raz dziennie. Binowanie lub trynowanie jest wyjątkiem od tej zasady i wymaga odpowiednich racji. Na pewno taką racją nie jest duża ilość intencji mszalnych. Sprawując kilka Mszy Świętych, może przyjąć również kilka intencji, a co za tym idzie, kilka ofiar mszalnych. **Jednakże dla siebie może zatrzymać tylko jedną jałmużnę mszalną.** Nawet najbiedniejszy kapłan nie może zatrzymać dla siebie więcej ofiar.

9. Wierność przepisom liturgicznym

Kilka przypomnień:

- poprawność gestów – znak krzyża – moje wyznanie wiary, także wyraz świadomości, że celebруем misterium krzyża;
- rozłożenie rąk przy pozdrowieniu – np. „Pan z wami” – na słowa „z wami”;
- na imię Jezus tylko przewodniczący czyni ukłon głową – wszyscy czynią głęboki ukłon podczas wyznania wiary na słowa „i za sprawą Ducha Świętego”;
- podczas przygotowania darów – patenę a następnie kielich podnosi się nieco nad ołtarz, a nie jak podczas ukazywania konsekrowanych Postaci;
- szukać tekstów w mszale po zakończeniu wcześniejszej narracji –

- np. szukam prefacji, gdy wybrzmi „amen” po modlitwie nad darami;
- nie wolno zmieniać formuł: Módlcie się, aby moją i waszą...; Oto Baranek Boży..., którzy zostali wezwani na Jego ucztę; Idźcie w pokój Chrystusa;
 - korzystać z całego bogactwa mszału.

Poprawna celebracja jest formą katechezy mistagogicznej.

DARY DUCHA ŚWIĘTEGO UMACNIAJĄCE ROZUM BIERZMOWANEGO

Wstęp

Uświęcające działanie Ducha Świętego przenika całą historię zbawienia. W Starym Testamencie Jego działanie symbolizowało namaszczenie olejem. Olejem namaszczano kapłanów. Mojżesz „wylał olej namaszczenia na głowę Aarona i namaścił go, aby go poświęcić” (Kpł 8,12). Aaron stał się arcykapłanem dla sprawowania kultu Boga żywego, także pośrednikiem między Tym, Który Jest i narodem wybranym, oraz duchowym przewodnikiem tego narodu¹. Mojżesz olejem namaszczenia namaścił także przybytek oraz wszystko, co w nim było. Siedem razy pokropił ołtarz oliwą. Tak włączył go do kultu jedyne go Boga (Kpł 8,10- 11). Olejem namaszczano również królów. Prorok Samuel oliwą namaścił Dawida pośrodku jego braci. „Od tego dnia duch Pański opanował Dawida” (1 Sm 16,13). Namaszczenie królewskie oznaczało, że namaszczony otrzymał władzę od Boga i cieszy się szczególną Jego opieką, błogosławieństwem i wsparciem. W liturgii Kościoła również używa się oleju. Namaszczenia wskazują na związek z Chrystusem, Namaszczonym Duchem Świętym. Oleju chorych używa się podczas udzielania sakramentu namaszczenia chorych (Jk 5,14). Natomiast przy udzielaniu sakramentu bierzmowania używa się oleju krzyżma. Stosuje się go także przy udzielaniu sakramentu chrztu oraz przy święce niach prezbiteratu i biskupstwa. Namaszczenie krzyżmem w sakramencie bierzmowania jest znakiem darów Parakleta. Dary mądrości, rozumu i rady umacniają rozum bierzmowanego.

1. Dar mądrości

Jest to jeden z siedmiu darów Ducha Świętego. Uzdalnia on człowieka do przyjęcia Bożej mądrości, Ta mądrość nie utożsamia się z ludzką inteligencją czy zdobytą wiedzą. Jest Bożym objawieniem, które było stopniowo odsłaniane w Starym Przymierzu, a dopełnione w Jezusie Chrystusie. Dar Bożej mądrości jest pomocą, by człowiek potrafił zrozumieć siebie i otaczający go świat w perspektywie zamysłu Stwórcy².

¹ A. J. Znak, *Fundamentalne rzeczywistości liturgii*, wyd. Signum, Oleśnica 1992, s. 260- 261.

² L. Szubartowski, *O darach Ducha Świętego*, wyd. Gaudium, Lublin 2009, s. 65.

1.1. Boża mądrość w Starym Testamencie

Biblia potwierdza, że Bóg w historii zbawienia hojnie udzielał daru mądrości tym, którzy Go o niego prosili. Był on nadnaturalnym wyposażeniem rozumu. Uzdalał człowieka wierzącego w Boga żywego do rozważnego wypełnienia zadań, do których został przez Niego powołany. Darem mądrości został obdarowany Józef, syn Jakuba, którego bracia sprzedali do Egiptu. Ten dar ujawnił się zwłaszcza w sytuacji, gdy Józef został poproszony przez swego dobroczyńcę, faraona, o wyjaśnienie jego snów. W tradycji starożytnego Bliskiego Wschodu przywiązywano wielką wagę do snów, zwłaszcza śnionych przez władcę³. Mądra interpretacja snu dokonana przez Józefa była tak przekonująca, że faraon powierzył mu szeroki zakres uprawnień w administrowaniu państwem. Wyrzcił przy tym przekonanie, że mądrość Józefa pochodzi od Boga. Powiedział do niego: „Skoro Bóg dał ci poznać to wszystko, nie ma nikogo, kto by ci dorównał rozsądkiem i mądrością! Ty zatem będziesz nad moim dworem i twoim rozkazom będzie posłuszny cały naród. Jedynie godnością królewską będę cię przewyższał” (Rdz 41,39-41).

O dar mądrości prosił Boga król Salomon. Na początku panowania, świadomy odpowiedzialności za królestwo, które przejął po swym ojcu Dawidzie, prosił Boga o mądrość. Był przekonany, że jest ona konieczna do rządzenia państwem i w trosce o naród. W modlitwie do Boga wyowiada swoją słabość. Jest świadomy, że zadania które ma podjąć przekraczają jego ludzkie możliwości. Pokornie prosił Boga o pomoc. Bóg przyjął jego prośbę i udzielił mu obficie ducha mądrości. Salomon stał się wielkim władcą. Jego rządy były naznaczone sprawiedliwością i roztropnością⁴. Mądrość Salomona była większa od mądrości wszystkich ludzi, nawet mądrości Egiptu (1 Krl 5,9-11). Młody władca dzięki mądrości otrzymanej od Boga genialnie rozstrzygał spory. W sporze o macierzyńskie prawo do dziecka sięgnął po oryginalną metodę, która bezbłędnie wskazała prawdziwą matkę żyjącego dziecka (1 Krl 3,16-28).

³ L. Boadt, *Księga Rodzaju*, w: *Międzynarodowy komentarz do Pisma Świętego*, wyd. 2, W. R. Farmer (red. wyd. oryginalnego), W. Chrostowski (red. wyd. pol.), Wydawnictwo Księży Werbistów, Warszawa 2001, s. 305.

⁴ M. O'Brien, A. Campbell, *Pierwsza i Druga Księga Królewska*, w: *Międzynarodowy komentarz do Pisma Świętego*, dz. cyt., s. 522.

Stary Testament posiada w swoim kanonie księgi poświęcone tematyce mądrości. Przesłaniem ksiąg mądrościowych, czyli Księgi Mądrości, Księgi Przysłów oraz Księgi Stracha, jest prawda, którą streszczają słowa natchnione: „Odzywam się do was, mężowie, was wzywam, synowie ludzcy, naiwni, nabierzcie rozwagi, niemądrzy, nabierzcie rozumu” (Prz 8,4-5). Bóg najczęściej udzielał daru mądrości członkom swego narodu podczas modlitwy. „Modliłem i dano mi zrozumienie, przyzywałem i przyszedł mi z pomocą duch Mądrości. Ocenilem ją wyżej nad berła i trony i w zestawieniu z nią za nic uznałem bogactwa” (Mdr 7,7-8).

1.2. Dar Ducha mądrości

W Nowym Testamencie źródłem i pełnią mądrości jest ukrzyżowany i zmartwychwstały Chrystus. On, mocą Parakleta, obdarowuje swych wyznawców darem mądrości. Ten dar otrzymany w sakramencie bierzmowania stanowi czynnik dynamizujący rozwój wiary, otrzymanej na chrzcie św. Pomaga człowiekowi kształtować życie nie według intuicji i natury rzeczy, które go otaczają, czyli tylko w granicach doczesności, ale kieruje go ku celowi ostatecznemu, ku Bogu i życiu z Nim w wieczności.

Dar mądrości sąsiaduje z ludzką słabością. Broni człowieka przed uleganiem złudzeniom i iluzjom, proponowanym przez świat. Te zaś osłabiają ludzką wrażliwość i duchowe aspiracje człowieka. Dzięki darowi mądrości bierzmowany skutecznie konfrontuje się ze swoimi słabościami. Nie przeraża się nimi, ale potrafi je przezwyciężać, ponieważ wspiera go mądrość Boga. Dar mądrości aktywizuje człowieka we współpracy z Duchem Świętym⁵.

Dar mądrości jest uposażeniem ludzkiego sumienia, które jest subiektywnym sądem rozumu. Dzięki sumieniu człowiek rozpoznaje jakość moralną konkretnego czynu, który zamierza wykonać, lub go dokonuje, albo już wykonał. Przez sąd sumienia postrzega on i rozpoznaje nakazy prawa Bożego. Sumienie upomina człowieka. Pozwala mu poznać odpowiedzialność i obowiązek. Jest zwiastunem Boga, który w świecie natury i łaski mówi do człowieka, poucza go i nim kieruje (zob. KKK 1778).

Rozumny człowiek potrafi kontemplować otaczającą go rzeczywistość. Czyni to jednak w subiektywnej perspektywie. Nie zawsze potrafi dokładnie rozróżnić dobro i zło. Niejednokrotnie zamyka się na głos Boży. Nawet potrafi odrzucić dar zbawienia i życia wiecznego. Tymczasem istnieje po-

⁵ L. Lecuru, *7 darów Ducha Świętego*, wyd. Esprit, Kraków 2009, s. 124.

rządek obiektywny i obiektywna prawda. Jej pełnią jest Bóg (KKK 216). Dar mądrości sprawia, że człowiek potrafi uznać niepewność swoich sądów i zwrócić się ku obiektywnej i niezmiennej Bożej prawdzie. Bóg jako źródło mądrości umożliwia człowiekowi poznanie prawdy o Stwórcy i Jego dziele stworzenia, szczególnie prawdy o człowieku. Dar mądrości pomaga uwolnić się od subiektywnego widzenia świata na rzecz widzenia go w perspektywie Bożej. Boża prawda koryguje subiektywizm sumienia⁶.

Bóg przez dar mądrości uczy człowieka żyć w posłuszeństwie Jego woli. Życie według Bożych przykazań zyskuje najgłębszy sens, jest przeniknięte zbawczą wolą Boga i owocuje wewnętrzną radością i szczęściem. Dar mądrości jest uzdolnieniem do poznania Bożego zamysłu, zawartego w przykazaniach i pomocą do ich realizacji. Oczyszcza serce z nieuporządkowanych i egoistycznych dążeń. Ukazuje Boga jako jedyne źródło szczęścia. Towarzyszy człowiekowi na jego drodze do świętości. Ta zaś jest powszechnym powołaniem ludzkości (KK 40). Mądrość Boża ukazuje świętość jako normalny stan człowieka ochrzczonego, który przeżywa ją na co dzień. Tę świadomość wyraża on w swym życiu aktami miłości Boga i bliźnich.

2. Dar rozumu

Duch Święty ze swego duchowego bogactwa udziela bierzmowanemu także daru rozumu (KKK 1831). Ten dar kojarzy się z inteligencją i naturalnymi zdolnościami poznawczymi. W rozumieniu teologicznym jest on związany z aktem wiary. „Wiara i rozum są jak dwa skrzydła, na których duch ludzki unosi się ku kontemplacji prawdy”⁷. W akcie wiary ma także udział wola człowieka. Dar rozumu wspomaga ją w życiu z wiary.

2.1. Dar rozumu w Starym Testamencie

Bóg na etapie Pierwszego Przymierza obficie udzielał daru rozumu narodowi wybranemu. Był on pomocny we właściwym rozumieniu relacji człowieka z Bogiem i sensu aktów kultycznych wobec Niego. Tym darem został obdarzony m.in. Besaleel, odpowiedzialny za budowę przybytku Pańskiego. Bóg mówił o tym Mojżeszowi. „Napełniłem go duchem Bożym, mądrością i rozumem, i umiejętnością wykonywania wszelkiego

⁶ L. Szubartowski, dz. cyt., s. 66.

⁷ Jan Paweł II, Encyklika *Fides et ratio*, nr 1, http://www.opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/jan_pawel_ii/encykliki/fides_ratio_0.html. (12.09.2013).

rodzaju prac, pomysłowością w pracach w złocie, w srebrze, w brązie i w rzeźbieniu kamieni do oprawy, i w rzeźbieniu drewna oraz wykonywaniu różnych dzieł” (Wj 31,3-5). Budynek przybytku stał się znakiem obecności Boga pośród ludu i miejscem spotkania Mojżesza z Nim. W przybytku Pańskim była przechowywana Arka Świadcstwa. A przed przybytkiem, lud pod przewodnictwem arcykapłana, kapłanów oraz lewitów, oddawał cześć swojemu Stwórcy przez modlitwę i kult ofiarniczy⁸.

Księga Przysłów ukazuje rolę rozumu w życiu, zestawiając jego wartość z wartościami materialnymi. „Po co pieniądze w rękach nierozumnego? By kupić mądrość? Brak mu rozumu” (Prz 17,16). Różne Boże obdarowania, jeśli nie są używane rozumnie, stają się bezużyteczne. Nie osiągają celu, który wyznaczył im Stwórca. Stają się nawet zgubnym ciężarem. Dar rozumu jest ściśle związany z darem mądrości.

2.2. Rozum jak dar Parakleta

W Nowym Testamencie, dawcą daru rozumu jest zmartwychwstały Chrystus. On tym darem obdarzył dwóch uczniów idących do Emaus. Wprowadził ich w „logikę krzyża”. Uzdolnił do zrozumienia sensu wydarzeń, które ich przeraziły, ponieważ zawiodły ich oczekiwania. Jezus ukazał im dramat Kalwarii w świetle zmartwychwstania. Nie ujawniając swojej tożsamości wyrzucał towarzyszący mu brak rozumu, tj. logicznego myślenia o misji Jezusa z Nazaretu, który swych uczniów przygotowywał na dramat Kalwarii przez nauczanie potwierdzone cudami⁹. Wyrzucał im niedowiarstwo. „O nierozumni, jak nieskore są wasze serca do wierzenia we wszystko, co powiedzieli prorocy! Czyż Mesjasz nie miał tego cierpieć, aby wejść do swej chwały? I zaczynając od Mojżesza, poprzez wszystkich proroków, wykladał im, co we wszystkich Pismach odnosiło się do Niego” (Łk 24, 25-27). Ich serce paliło w drodze. Zostało przygotowane na przyjęcie wiarą tajemnicy paschalnej Chrystusa, którego poznali przy łamaniu chleba. „Wtedy otworzyły się im oczy i poznali Go” (Łk 24, 31).

Uczniowie idący do Emaus zaczęli dzięki otrzymanemu darowi rozumu właściwie korzystać z jego naturalnych możliwości. Potrafili teraz kojarzyć

⁸ J. F. Craghan, *Księga Wyjścia*, w: *Międzynarodowy komentarz do Pisma Świętego*, dz. cyt., s. 352-353.

⁹ S.O. Abogunrin, *Ewangelia według świętego Łukasza*, w: *Międzynarodowy komentarz do Pisma Świętego*, dz. cyt., s. 1300.

słowa i fakty, podejmowane przez ich Mistrza, i zobaczyć je w perspektywie Jego paschy. Przeżycie łamania chleba z Jezusem pobudziło ich wolę do przyjęcia Go na nowo do swojego życia oraz przynagliło do podzielenia się z innymi radością spotkania ze Zmartwychwstałym. „W tej samej godzinie zabrali się i wrócili do Jeruzalem. Tam zastali zebranych Jedenastu, a z nimi innych, którzy im oznajmili: „Pan rzeczywiście zmartwychwstał i ukazał się Szymonowi. Oni również opowiadali, co ich spotkało w drodze, i jak Go poznali przy łamaniu chleba” (Łk 24, 33-35).

2.3. *Dar rozumu w życiu bierzmowanego*

Dar rozumu, udzielony przez Paraklet bierzmowanym, jest duchowym uposażeniem pomocnym w pogłębianiu synowskiej relacji z Bogiem. Dzięki temu darowi człowiek łatwiej przeżywa realny świat jako dzieło Boga¹⁰. Potrafi żyć świadomością, że istnienie człowieka jest chciane przez Stwórcę, który stworzył go na swój obraz i podobieństwo. Potrafi także rozpoznawać znaki czasu, które są formą komunikowania się Boga z ludźmi w różnych epokach ich historii.

Bierzmowany dzięki darowi rozumu potrafi przyjmować wydarzenia obecne w jego osobistym życiu i w życiu bliźnich, zwłaszcza trudne i po ludzku niezrozumiałe, jako znaki, którymi Bóg posługuje się, by obdarować ludzi swoim zbawieniem. Ten dar wprowadza wierzącego w kontemplację Boga poprzez umiejętność odnajdywania Jego obecności w świecie, pośród codziennych wydarzeń i w swojej osobistej historii.

Dar rozumu ułatwia akt wiary, czyli przyłgnięcie do Boga i Jego orędzia zbawienia, które głosi Kościół. Pozwala pojąć, że istotnym elementem tego przyłgnięcia jest bezgraniczne zaufanie. Przyjęcie zaś Jego objawienia jest początkiem procesu uświęcenia, ponieważ słowo Boże budzi lub umacnia wiarę i prowadzi do nawrócenia i nowości życia dzięki łasce uświęcającej (zob. KO 5). Dar rozumu nie jest rodzajem wiedzy wlanej, której posiadanie zwalnia z wysiłku poznawania Boga. Ten dar zasiewa w sercu ludzkim Jego prawdę, dynamizuje intuicję wiary, uaktywnia ukryte Boże tchnienie, dzięki któremu możliwe jest poznawanie wielkości Trójcy Świętej¹¹. Działanie Ducha Świętego ma za zadanie wzbudzić pragnienie poznania prawdy oraz doprowadzić człowieka do osobowego spotkania z Bogiem żywym.

¹⁰ K. Fąfara, *Dar rozumu*, <http://www.opoka.org.pl/biblioteka/K/fafara-dar-rozumu.html> (12.09.2013).

¹¹ L. Lecuru, dz. cyt., s. 92-93.

Duch Święty przez dar rozumu uczy człowieka odnajdywania prawdziwego sensu życia. Dzięki temu darowi zjednoczenie z Bogiem w doczesności staje się trwałym pragnieniem życia z Nim w wieczności. To pragnienie ożywia ludzką egzystencję i mobilizuje człowieka do systematycznej i wytrwałej pracy nad sobą. Dar ten skutecznie przyczynia się do obiektywnej oceny konkretnej sytuacji życiowej i pomaga w podejmowaniu roztropnych i odpowiedzialnych decyzji życiowych. Korzystający z daru rozumu staje się czytelnym świadkiem Boga żyjącego. Potrafi roztropnie apostołować słowem i czynem. Potrafi patrzeć na Boga jako na źródło dobrych pragnień i pomoc w realizacji dobra, także dobra trudnego.

3. Dar rady

Życie człowieka jest naznaczone koniecznością podejmowania decyzji. Jego codzienność jest wyznaczana różnorodnością wyborów i rezygnacji. Człowiek, jako istota rozumna i wolna, decyduje o tym, co winien czynić, a czego zaniechać¹². Musi odpowiadać na pytania, związane z jego egzystencją. Przed popełnieniem grzechu pierworodnego te odpowiedzi były łatwe, ponieważ człowiek był po synowsku otwarty na wolę Bożą. Poznał ją łatwo i wprowadzał ją skutecznie w swoje codzienne życie. Po upadku grzechowym przychodzi mu to z wielką trudnością.

Człowiek jednak nie został opuszczony przez swojego Stwórcę. W Jego objawieniu, które wyczytuje z rzeczy stworzonych, z Biblii, a także odkrywanym w swoim sumieniu, poznaje odpowiedzi na egzystencjalne pytania. Pomocą w tym jest Boży dar rady.

3.1. *Dar rady w Starym Przymierzu*

Ten dar Ducha Bożego towarzyszy człowiekowi w całej jego historii. Stanowi umiejętność poznania Bożego zamysłu względem ludzi i całego świata. Pyszałkowatość i zła wola człowieka uniemożliwiają korzystanie z Bożego daru rady. Samowolne działania człowieka niosą niepokój wewnętrzny oraz żalosne skutki społeczne podejmowanych decyzji.

W Starym Testamencie dokonywały się liczne ingerencje Boga w losy człowieka. Bóg często w realizację swych zbawczych zamiarów włączał konkretnych ludzi, zwłaszcza proroków. Im zlecał głoszenie swojej woli.

¹² K. Romaniuk, *O siedmiu darach Ducha Świętego*, wyd. Salezjańskie, Warszawa 1990, s. 66.

Józef egipski pod wpływem Bożego daru rady uświadomił faraonowi znaczenie Bożego przesłania, dzięki czemu Egipt mógł przygotować się na zbliżające się lata głodu (zob. Rdz 41,14-36).

Tym Bożym darem był obdarowany Jetro, teść Mojżesza. On widział, że gdy Mojżesz rozstrzyga sporne sprawy Izraelitów, tłum musi oczekiwać na swoją kolej bardzo długo, nieraz od rana do wieczora. Powiedział więc do zięcia: „Czemu ty [sam] się zajmujesz sprawami ludu? Dlaczego sam zasiadasz, a cały lud musi stać przed tobą od rana do wieczora? Mojżesz odpowiedział swemu teściowi: «Lud przychodzi do mnie, aby się poradzić Boga. Jeśli mają spór, to przychodzą do mnie i ja rozstrzygam pomiędzy stronami, oznajmiam prawa i przepisy Boże». Wtedy teść Mojżesza powiedział do niego: «Nie jest dobre to, co czynisz. Zamęczysz siebie i lud, który przy tobie stoi, gdyż taka praca jest dla ciebie za ciężka, i sam jej nie możesz podolać. Teraz posłuchaj mnie, dam ci radę, a Bóg niechaj będzie z tobą: Sam bądź przedstawicielem swego ludu przed Bogiem i przedkładać Bogu jego sprawy. Pouczaj lud dokładnie o przepisach i prawach wskazuj mu drogę, jaką winien chodzić, uczynki jakie winien spełniać. A wyszukaj sobie z całego ludu dzielnych, bogobojnych nieprzekupnych mężów, którzy się brzydzą niesprawiedliwym zyskiem, i ustanów ich przełożonymi już to nad tysiącem, już to nad setką, już to nad pięćdziesiątką i nad dziesiątką, aby mogli sądzić lud w każdym czasie. Ważniejsze sprawy winni tobie przedkładać, sprawy jednak mniejszej wagi sami winni załatwiać. Będziesz w ten sposób odciążony, gdyż z tobą poniosą ciężar. Jeśli tak uczynisz, a Bóg ci to nakaze, podoleś, a także lud ten zadowolony powróci do siebie». Mojżesz usłuchał rady swego teścia i uczynił wszystko, co mu powiedział” (Wj 18,13-24). Rada Jetry przyczyniła się do uporządkowania życia Mojżesza i Izraelitów.

Ludzie nie zawsze odwoływali się do Boga i nie zawsze respektowali Jego wolę, przypominaną przez proroków. Król Roboam, stając wobec podjęcia ważnej decyzji, odrzucił mądrą radę starszych Izraela. Problem dotyczył stylu rządzenia, który w wykonaniu jego ojca był niesprawiedliwy i okrutny. Domagano się, aby obecny władca okazał więcej łagodności. Starsi przekonywali, że jeśli tak będzie postępował wyświadczy ludowi przysługę i pozyska ich dla siebie. Będą oni wiernymi jego sługami przez całe życie. Ale król odrzucił tę radę. Uległ radom młodzieńców, którzy razem z nim wzrastali i stanowili jego zaplecze. Ci radzili kontynuację, a

nawet zaostrenie linii ojca. Roboam więc ogłosił: „Mój ojciec nałożył na was jarzmo, a ja dołożę do waszego jarzma. Mój ojciec karciał was biczami, ja zaś będę was karciał biczami z cierni. (...). Kiedy cały Izrael zobaczył, że król go nie wysłuchał, wtedy tak odrzekł królowi: «Jakiż wspólny dział mamy z Dawidem? Wszak nie mamy dziedzictwa z synem Jessego. Do swoich namiotów idź, Izraelu! Teraz, Dawidzie, pilnuj swego domu!» I rzeczywiście Izrael poszedł do swoich namiotów. A Roboam panował tylko nad tymi Izraelitami, którzy mieszkali w miastach Judy” (1 Krl 12,1-17).

Zdarzało się także, że ludzie zamiast prosić o Boży dar rady zwracali się do bożków, wróżbitów i czarnoksiężników (Iz 19,3). Bóg przestrzegał przed konsekwencjami takiego bezbożnictwa. „I uczynię bezsilną radę Judy i Jerozolimy na tym miejscu. Sprawię też, że padną od miecza przed swoimi wrogami, z ręki tych, co nastają na ich życie. Ciała ich wydam na pożarcie ptakom podniebnym i zwierzętom lądowym” (Jr 19,7). Te dramatyczne skutki stały się dla niektórych błędzących okazją do powrotu do Boga prawdziwego, ponieważ „nie ma mądrości ani rozumu, ni rady przeciwko Panu” (Prz 21,30).

Wielkość i użyteczność Bożego daru rady wychwala Księga Psalmów. Autorzy natchnieni podkreślali nieocenioną wartość tego daru, zwłaszcza w przeżywaniu relacji z Bogiem. Dar rady sprawiał, że adresaci psalmów otwierali się z pokorą na wskazania Boga. Autorzy psalmów przestrzegali przed pokusą ludzkiej samowystarczalności. Są bowiem ludzie, którzy szybko zapominają o Bożych dziełach i nie idą za Jego radami (Ps 106,13).

Psalmy ukazują owoce daru Bożej rady. Wśród nich są m.in.: spokój serca, poczucie bezpieczeństwa oraz pewność działania, ponieważ jemu towarzyszy autorytet samego Boga. Ten dar leczy niepokój, niecierpliwość i podenerwowanie (zob. Ps 73,23-26). Sprawia też, że człowiek potrafi z odwagą iść przez swoje życie. Z ufnością także staje wobec prawdy o śmierci. „Chociażbym chodził ciemną doliną, zła się nie ulękę, bo Ty jesteś ze mną! Kij Twój i Twoja łaska dodają mi otuchy” (Ps 23,4). O ten dar często się modlono słowami: „Daj mi poznać drogi Twoje, Panie, i naucz mnie Twoich ścieżek!” (Ps 25,4).

Darem rady zostanie w pełni obdarowany oczekiwany Mesjasz. Prorok Izajasz mówił, że On pośród licznych darów będzie miał również dar rady. Spocznie na nim duch Pana, „duch mądrości i rozumu, duch rady i męstwa, duch wiedzy i bojaźni Pańskiej. Upodoba sobie w bojaźni Pańskiej”

(Iz 11,2-3a). Boży dar rady uzdolni Mesjasza do odważnej realizacji woli Boga. Uczyni Jego serce wrażliwym na Boże natchnienia¹³.

3.2. Dar rady w Nowym Testamencie

Proroctwa mesjańskie, dotyczące darów Ducha Pańskiego, spełniły się w Jezusie Chrystusie. On sam to potwierdził na początku swej publicznej działalności. W synagodze w Nazarecie przeczytał fragment proroctwa izajaszowego i odniósł je do siebie. „Duch Pański spoczywa na Mnie, ponieważ Mnie namaścił i posłał Mnie, abym ubogim niósł dobrą nowinę, więźniom głosił wolność, a niewidomym przejrzenie; abym uciśnionych odsyłał wolnymi, abym obwoływał rok łaski Pana” (Łk 4, 18-19).

Jezus Chrystus zapowiedział, że dary Ducha Pańskiego, w tym także dar rady, staną się udziałem wszystkich Jego wyznawców. Oni, obdarzeni tym darem, będą uzdolnieni do dokonywania właściwych wyborów, przed którymi staną. Ten dar pozwoli im dostrzec, co należy czynić w sytuacjach nawet najbardziej skomplikowanych. A na swych drogach życia będą niejednokrotnie spotykać wiele niespodzianek, rzeczy nieoczekiwanych i wydarzeń niezwykłych, w tym również niesprawiedliwość i prześladowania.

Jezus zapewniał swoich uczniów, żeby „kiedy was wydadzą, nie martwiecie się o to, jak ani co macie mówić. W owej bowiem godzinie będzie wam poddane, co macie mówić, gdyż nie wy będziecie mówili, lecz Duch Ojca waszego będzie mówił przez was” (Mt 10,19). Duch Święty przyjdzie z pomocą i udzieli rady jak w odpowiedni sposób zareagować na przeżywane doświadczenia. To z Jego natchnienia Piotr Apostoł przed sanhedrynem odważnie i roztropnie tłumaczył: „trzeba bardziej słuchać Boga niż ludzi (...). Dajemy temu świadectwo my właśnie oraz Duch Święty, którego Bóg udzielił tym, którzy Mu są posłuszni” (Dz 5,29-32).

Dzieło ewangelizacji realizowane przez apostołów i innych uczniów Chrystusa, nie tylko w pierwszych wiekach, jest świadectwem stałej asystencji Ducha Świętego. On ich wspierał darem rady. Apostołowie, będąc ludźmi prostymi, potrafili pozyskiwać dla Chrystusa ludzi wykształconych. Potrafili także swymi argumentami korygować myślenie i postępowanie licznych pogan, którzy dzięki temu nawracali się do Chrystusa.

Dar rady, który otrzymują bierzmowani, jest pomocą do coraz peł-

¹³ A-M. Pelletier, *Księga Izajasza*, w: *Międzynarodowy komentarz do Pisma Świętego*, dz. cyt., s. 861.

niejszego otwierania się na Boga. Jego owocem jest postawa pokornego wsłuchiwania się w Bożą prawdę. Ta zaś jak światło ogarnia wolę człowieka, by pełnił wolę swego Stwórcy i Zbawiciela. Wolą Bożą jest uświęcenie człowieka (I Tes 4,3). Powołanie człowieka do świętości jest powołaniem powszechnym. Realizacja osobistego powołania do świętości jest jednocześnie wyrazem troski o uświęcenie innych ludzi.

Obdarowany darem rady potrafi wyzybywać się postawy egoizmu i samowoli. Ten dar strzeże przed lekkomyślnością i przesadnym zaufaniem sobie. Duch Święty działający w bierzmowanym daje poczucie bezpieczeństwa i pokoju. Wspiera cnotę roztropności.

Zakończenie

Kościół poucza, że dary Ducha Świętego „są trwałymi dyspozycjami, które czynią człowieka uległym, by iść za poruszeniami Ducha Świętego” (KKK 1830). Są one nadprzyrodzonym „wyposażeniem” bierzmowanego. On dzięki darowi mądrości ma szansę wzrastać w miłości i przeżywać autentyczny zachwyty sprawami Bożymi, także kontemplując dzieła stworzone. Ten dar daje nowy wzrok i nowe myślenie. Dar rozumu uzdalnia bierzmowanego do wnikania w tajemnice Boga, aż do zrozumienia „logiki krzyża”, który jest znakiem zbawienia. Dar rady, udoskonalając roztropność, pomaga bierzmowanemu w konkretnej sytuacji wybierać to, co służy jego duchowemu wzrostowi i rozwojowi w nim życia Bożego. Dary Ducha Świętego są ożywiane przez modlitwę, czytanie Pisma Świętego, udział w katechizacji, a nade wszystko przez świadomy, czynny i pełny udział w celebracjach liturgicznych Kościoła.

SPIS TREŚCI

Stolica Apostolska

Kondolencje Stolicy Apostolskiej po śmierci Tadeusza Mazowieckiego 451

Episkopat Polski

List Episkopatu Polski zapowiadający obchody XIII Dnia Papieskiego..... 453

Apel o pomoc dla Syrii 457

Przesłanie II Ogólnopolskiego Kongresu Nowej Ewangelizacji

„Obudzić olbrzyma” 458

Oświadczenie Prezydium KEP w sprawie uboju rytualnego zwierząt 460

Pro memoria dot. przestrzegania prawa autorskiego przez kościelne

osoby prawne, w szczególności w odniesieniu do pokazów publicznych

utworów audiowizualnych 461

Bądźmy wrażliwi na bezpieczeństwo dzieci i młodzieży - Stanowisko

Konferencji Episkopatu Polski w sprawie ochrony dzieci i młodzieży 467

Komunikat z 363. zebrania plenarnego Konferencji Episkopatu Polski 469

List abp. Szewczuka z ukraińskiej cerkwi greckokatolickiej

do członków Konferencji Episkopatu Polski 471

Biskup Siedlecki

Dekret w sprawie tacy na dzieła miłosierdzia 473

Statut Fundacji „El Greco – Polska” 474

Dekret o wizytacji kanonicznej w dekanacie hańskim 481

Dekret o powołaniu komisji wizytacyjnej

ds. administracyjno-urzędowych dla dekanatu hańskiego 482

Dekret o powołaniu komisji wizytacyjnej

ds. liturgii, śpiewu i muzyki dla dekanatu hańskiego 483

Dekret o powołaniu komisji wizytacyjnej

ds. katechetycznych dla dekanatu hańskiego 484

Komunikaty Kurii

Decyzja w sprawie Zespołu Doradczego Biskupa Siedleckiego

ds. Formacji Kapłanów 485

Dekret powołania Diecezjalnej Rady ds. Formacji Stałej 486

Komunikaty Wydziału Duszpasterskiego 487

III Diecezjalna pielgrzymka mężczyzn do Pratulina 491

Celebracje Słowa Bożego w katedrze siedleckiej 493

Ogłoszenie Wydziału Duszpasterstwa Młodzieży 494

Informacja o pogrzebie dzieci utraconych 495

II Ogólnopolski Dzień Modlitwy Żywego Różańca	496
Zaproszenie na Eucharystię w uroczystość Patronów Diecezji	497
Dzień skupienia dla organistów	498
Zaproszenie na I sympozjum w Garwolinie z cyklu „Lux Christi”	499
Pielgrzymka na kanonizację bł. Jana Pawła II	500
Zmiany wśród duchowieństwa	501

Dodatek

Ks. Kazimierz Matwiejuk - <i>Pro memoria liturgiczne</i>	503
Ks. Kazimierz Matwiejuk - <i>Dary Ducha Świętego</i> <i>umacniające rozum bierzmowanego</i>	508

ISSN 1230-7165

Wydawca:

Wydawnictwo Diecezji Siedleckiej

Unitas

08-110 Siedlce, ul. Szkolna 22

tel. 502 574 004

e-mail: wiadomosci@wydawnictwo-unitas.pl

Nakład: 1000 egz.

Redaktor naczelny: ks. dr Marek Paluszkiewicz

Numer zatwierdził: ks. mgr lic. Jan Babik, kanclerz